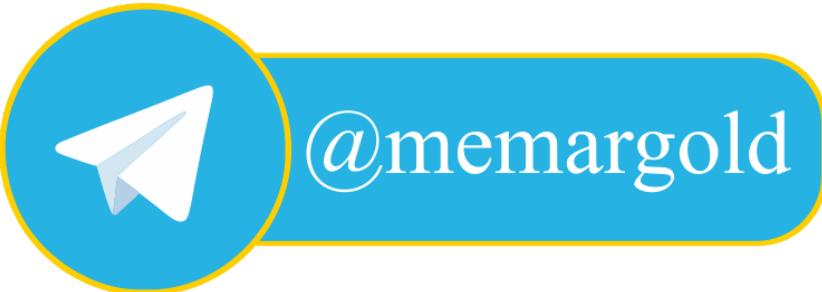

پاسخ سؤالات

آزمون کاردانی به کارشناسی معماری

سر اسری - ۱۳۸۸

۱- گزینه «۳» صحیح است.

می‌دانیم هرگاه $\arcsin u \leq 1$ قرار دارد و جلوی $\arctg$ می‌تواند هر عددی را اختیار کند البته دقت می‌کنیم از آن جاکه جلوی $\arctg$ رادیکال وجود دارد در نتیجه زیر رادیکال نباید منفی باشد.

$$\text{تعیین علامت} \quad \begin{array}{c} + \quad - \quad + \\ \hline -2 \quad 0 \end{array} \quad \rightarrow x \leq -2 \quad \text{یا} \quad x \geq 0$$

$$x^2 + 2x \geq 0 \quad (الف)$$

$$x+1 \leq 1 \quad \Rightarrow \quad -2 \leq x \leq 0 \quad (ب)$$

طرفین را منهای یک می‌کنیم

از الف و ب وقتی اشتراک بگیریم تنها دو عدد $\{-2, 0\}$ در دامنه قرار می‌گیرند. البته دقت کنید از روش عددگذاری و چک کردن گزینه‌ها نیز می‌توانستیم به جواب برسیم:

گزینه ۱ رد می‌شود $\Rightarrow$ زیر رادیکال را منفی کرد $\sqrt{1-x} \neq 2$ از گزینه اول انتخاب شده است $x = -1$ (۱ و ۲)

گزینه ۳ رد می‌شود $\Rightarrow$ زیر رادیکال را منفی کرد $\Rightarrow$ از گزینه سوم انتخاب شده $x = -1$ (۲ و ۳)

گزینه ۴ رد می‌شود $\Rightarrow$ زیر رادیکال را منفی کرد $\Rightarrow$ از گزینه چهارم انتخاب شده $x = -1$ (۲ و ۴)

با انتخاب $x = -1$ که در همه گزینه‌ها وجود داشت به جز در گزینه ۲ و در تابع صدق نمی‌گردد، متوجه می‌شویم تنها گزینه ۲ درست می‌باشد که $\{-2, 0\} = x$ می‌باشد.

۲- گزینه «۳» صحیح است.

در حروف کلمه ENGINEER سه حرف E و دو حرف N و سه حرف متفاوت داریم که برای ساختن یک کلمه سه حرفی چندین حالت مختلف ایجاد می‌شود:

(۱) حالتی که در آن E و N وجود نداشته باشد.

$$\boxed{3} \quad \boxed{2} \quad \boxed{1} = 3 \times 2 = 6$$

در این حالت سه حرف باقی می‌مانند که به صورت رو برو در ۳ خانه قرار می‌گیرند

(۲) حالتی که در آن یک حرف E باشد و حرف N نباشد.

$$\begin{matrix} \boxed{3} & \boxed{2} & \boxed{E} \\ \boxed{3} & \boxed{E} & \boxed{2} \\ \boxed{E} & \boxed{3} & \boxed{2} \end{matrix} \Rightarrow 3 \times 3 \times 2 = 18$$

(۳) حالتی که در آن دو حرف E باشد و حرف N نباشد.

$$\begin{matrix} \boxed{3} & \boxed{E} & \boxed{E} \\ \boxed{E} & \boxed{E} & \boxed{3} \\ \boxed{E} & \boxed{3} & \boxed{E} \end{matrix} \Rightarrow 3 \times 3 = 9$$

(۴) حالتی که در آن سه حرف E باشد.

$$\boxed{E} \quad \boxed{E} \quad \boxed{E} \Rightarrow 1$$

(۵) حالتی که در آن یک حرف N باشد و حرف E نباشد.

$$\begin{matrix} \boxed{3} & \boxed{2} & \boxed{N} \\ \boxed{3} & \boxed{N} & \boxed{2} \\ \boxed{N} & \boxed{3} & \boxed{2} \end{matrix} \Rightarrow 3 \times 3 \times 2 = 18$$

(۶) حالتی که در آن دو حرف N باشد و حرف E نباشد.

$$\begin{matrix} \boxed{3} & \boxed{N} & \boxed{N} \\ \boxed{N} & \boxed{N} & \boxed{3} \\ \boxed{N} & \boxed{3} & \boxed{N} \end{matrix} \Rightarrow 3 \times 3 = 9$$

(۷) حالتی که در آن یک حرف N و یک حرف E و یک حرف از ۳ حرف دیگر باشد.

$$\begin{matrix} \boxed{3} & \boxed{X} & \boxed{X} \\ \boxed{X} & \boxed{3} & \boxed{X} \\ \boxed{X} & \boxed{X} & \boxed{3} \end{matrix} \Rightarrow 3 \times 3 \times 2 = 18$$

دقت کنید به خاطر این در ۲ ضرب شد که ممکن است جای N و نیز باهم تغییر کند (جای X می‌تواند N یا E باشد)

(۸) حالتی که در آن یک حرف N باشد و دو حرف E باشد.

$$\begin{matrix} \boxed{N} & \boxed{E} & \boxed{E} \\ \boxed{E} & \boxed{N} & \boxed{E} \\ \boxed{E} & \boxed{E} & \boxed{N} \end{matrix} \Rightarrow 3$$

۹) حالتی که در آن دو حرف N باشد و یک حرف E باشد.

N	N	E
N	E	N
E	N	N

⇒ ۳

حال تعداد حالات به دست آمده در این ۹ مرحله را باهم جمع می‌کنیم تا جواب نهایی به دست آید:

$$6 + 18 + 9 + 1 + 18 + 9 + 18 + 3 + 3 = 85$$

در نتیجه به ۸۵ حالت می‌تواند با حروف این کلمه، کلمه سه حرفی رمز عبور ساخت.

۱۰- گزینه «۱» صحیح است.

توجه: زمانی که عبارت $x_1^n + x_2^n + \dots + x_k^n$ را بمه توان برسانیم هر کدام از جملات بسط به صورت

$$\binom{n}{n_1, n_2, \dots, n_k} x_1^{n_1} x_2^{n_2} \dots x_k^{n_k} = \frac{n!}{n_1! n_2! \dots n_k!} x_1^{n_1} x_2^{n_2} \dots x_k^{n_k}$$

ضریب جمله شامل $a^x b^y$ را می‌خواهیم

فرض کنید توان جمله اول را x و توان جمله دوم را y و توان جمله سوم را z در نظر بگیریم با توجه به فرمول بالا خواهیم داشت:

$$\binom{V}{x,y,z} (a^x)^z (2b)^y (-1)^z = \binom{V}{x,y,z} a^{xz} 2^y b^y (-1)^z = \binom{V}{x,y,z} 2^y (-1)^z a^{xz} b^y$$

از آن جاکه ضریب $a^x b^y$ را می‌خواهیم در نتیجه باید $a^{xz} b^y$ را با $2^y a^{xz} b^y$ هم توان کنیم یعنی $2x=6$ و $y=3$ و $z=2$ باز طرفی $x+z=7$ در نتیجه

$z=1$ می‌باشد و ضریب $a^x b^y$ برابر است با:

$$\binom{V}{3,3,1} 2^3 (-1)^1 a^x b^3 = \frac{V!}{3!3!1!} \times 8 \times (-1) a^x b^3 \frac{7 \times 6 \times 5 \times 4 \times 3 \times 2 \times 1 \times 1 \times (-1)}{3 \times 2 \times 1 \times 3 \times 2 \times 1} = -1120 a^x b^3$$

در نتیجه ضریب جمله $a^x b^y$ برابر است با -1120 - که گزینه اول صحیح می‌باشد.

۱۱- گزینه «۱۰» صحیح است.

داخل پرانتز ابهام ∞ داریم که با رفع ابهام جواب برابر ۱ می‌شود و چون توان هم ∞ است در نتیجه ابهام اصلی حد ۱ می‌باشد که از راه زیر رفع ابهام می‌کنیم

$$\lim_{x \rightarrow a} f(x) \xrightarrow[\text{رفع ابهام}]{\infty} e^{\lim_{x \rightarrow a} g(x)(f(x)-1)}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{2n-1}{2n+3} \right)^{\frac{1}{2}n-3} \xrightarrow[\text{رفع ابهام}]{\infty} e^{\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{n-6}{2} \left(\frac{2n-1}{2n+3} - 1 \right)}$$

$$= e^{\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n-6}{2} \left(\frac{2n-1-2n-3}{2n+3} \right)} = e^{\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n-6}{2} \right) \left(\frac{-4}{2n+3} \right)} = e^{\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-4n+24}{4n+6}} = e^{\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{-4n}{4n}} = e^{-1} = \frac{1}{e}$$

۱۲- گزینه «۱» صحیح است.

سری تلسکوپی به فرم $(1) - f(n+1) = f(n) - f(m+1)$ می‌باشد یعنی دو جمله متولی که بین آنها باید حتماً علامت منفی باشد در جمله اول کران پایین سری و در جمله دوم کران بالای سری قرار می‌گیرد. عبارت ۱ $2n+1$ را به فرم $n+1$ می‌نویسیم:

$$\frac{(-1)^n (2n+1)}{n(n+1)} = \frac{(-1)^n (n+n+1)}{n(n+1)} = \frac{(-1)^n n}{n(n+1)} + \frac{(-1)^n (n+1)}{n(n+1)} = \frac{(-1)^n}{n+1} + \frac{(-1)^n}{n}$$

دقت کنید $\frac{(-1)^n}{n+1} + \frac{(-1)^n}{n}$ دو جمله متولی نیستند برای این که دو جمله متولی شوند و علامت منهای مورد نیاز قاعده تلسکوپی نیز تعیین شود به جای $(-1)^n$ می‌نویسیم

۱۳- چراکه به هر حال می‌دانیم اگر ۱ واحد به توان n اضافه شود قطعاً $(-1)^n$ بیرون می‌آید در نتیجه داریم:

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n} - \frac{(-1)^{n+1}}{n+1} = \frac{(-1)^1}{1} - \frac{(-1)^{\infty}}{\infty} = -1 - 0 = -1$$

۱۴- گزینه «۲» صحیح است.

می‌دانیم فرم کلی مشتق به صورت مقابل است:

$$\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+nh) - f(x+mh)}{lh} = \frac{n-m}{l} f'(x)$$

در نتیجه در این سؤال فرمول دو برابر مشتق را به ما داده است و می‌خواهد از $f(\cos^3 x)$ نیز مشتق گرفته و مقادیر را جایگذاری کنیم:

$$\text{الف} \quad \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x-h)}{h} = \frac{1 - (-1)}{1} f'(x) = 2f'(x) = \frac{x}{1+x^3} \Rightarrow f'(x) = \frac{x}{2(1+x^3)}$$

$$\text{ب) } [f(\cos^3 x)]' = (\cos^3 x)' f'(\cos^3 x) = -3\sin x \cos^2 x f'(\cos^3 x)$$

حال در بخش الف به جای x در f' مقدار $\cos^3 x$ را قرار می‌دهیم و از فرمول زیر استفاده می‌کنیم تا عبارت ساده‌تر شود:

$$\begin{aligned} [f(\cos^3 x)]' &= -3\sin x \cos^2 x f'(\cos^3 x) = \left[-3\sin x \left(\frac{\cos^3 x}{2(1+\cos^3 x)} \right) \right]_{\frac{\pi}{6}} \\ &= \left[-\sin \frac{\pi}{6} \left(\frac{\cos^3 \frac{\pi}{4}}{2(1+\cos^3 \frac{\pi}{4})} \right) \right] = \left[-1 \times \left(\frac{\frac{1}{2}}{2(1+\frac{1}{8})} \right) \right] = -\frac{\frac{1}{2}}{\frac{18}{8}} = -\frac{8}{36} = -\frac{2}{9} \end{aligned}$$

۷- گزینه «۴» صحیح است.

زمانی که Δ در معادله درجه دوم منفی شود معادله ریشه حقیقی ندارد اما ریشه مختلط دارد یعنی به جای i = ۱- قرار می‌دهیم و عبارت به فرم $z = a+ib$ به دست می‌آید.

حال اگر بخواهیم این مقدار را به توان برسانیم به مختصات قطبی می‌رسیم: $r = \sqrt{x^2 + y^2}$ و $\theta = \operatorname{Arctg} \frac{y}{x}$ از فرمول زیر استفاده می‌کنیم:

$$z^n = r^n(\cos n\theta + i \sin n\theta)$$

اما در این سؤال $z^{12} = 2$ می‌باشد که عبارت به فرم زیر تبدیل می‌شود:

$$2z^6 - z^4 = 2 \rightarrow z^4 - 2z^2 + 2 = 0 \xrightarrow{z^2=u} u^2 - 2u + 2 = 0$$

$$\Delta = (4) - 4(2) = -4 < 0 \xrightarrow{-1=i} u = \frac{2 \pm \sqrt{-4}}{2} = \frac{2 \pm \sqrt{4i^2}}{2} = \frac{2(1 \pm i)}{2}$$

$$\rightarrow u = 1 \pm i \rightarrow z^2 = 1+i \quad , \quad z^2 = 1-i$$

الف) حال $i = 1+z^2$ شده است برای به دست آوردن z^{12} کافی است دو طرف این مساوی را به توان ۱۲ برسانیم

$$\begin{aligned} z^2 = 1+i &\xrightarrow{\substack{\text{دو طرف به توان} \\ ۱۲ \text{ می‌رسد}}} z^{12} = (1+i)^{12} \rightarrow \begin{cases} r = \sqrt{1+1} = \sqrt{2} \\ \theta = \operatorname{Arctg} 1 = \frac{\pi}{4} \end{cases} \end{aligned}$$

$$(1+i)^{12} = (\sqrt{2})^{12} \left(\cos \frac{12\pi}{4} + i \sin \frac{12\pi}{4} \right) = 2^6 (\cos 3\pi + i \sin 3\pi) = 2^6 (\cos 3\pi + i \sin 3\pi)$$

می‌دانیم $\cos 3\pi = -1$ و $\sin 3\pi = 0$ می‌باشد در نتیجه:

$$z^{12} = (1+i)^{12} = 2^6(-1+0) = -64 \rightarrow z^{12} = -64$$

$$\begin{cases} r = \sqrt{1^2 + (-1)^2} = \sqrt{2} \\ B = \operatorname{Arctg} \frac{-1}{1} = -\operatorname{Arctg} 1 = -\frac{\pi}{4} \end{cases} \quad \text{ب) حالت } -i \text{ در اینجا } z^{12} = 2 \text{ نیز می‌شود.}$$

تفاوت در $B = \frac{\pi}{4}$ است که از آن جا که $\cos$ ها منفی خور و زوج هستند منفی را از خود بیرون نمی‌دهند و $\sin 3\pi$ - نیز چون صفر می‌شود پس تأثیری در جواب ندارد و عبارت به فرم زیر تبدیل می‌شود.

$$z^{12} = (-1-i)^{12} = (\sqrt{2})^{12} (\cos(-3\pi) + i \sin(-3\pi)) = 2^6(-1+0) = -64$$

۸- گزینه «۴» صحیح است.

بسط تابع $y = \cos x$ به فرم زیر می‌باشد که از بسط مکلورن به دست آمده است:

$$f(x) = f(0) + f'(0) \cdot \frac{x}{1!} + f''(0) \cdot \frac{x^2}{2!} + \dots + f^{(n)}(0) \cdot \frac{x^n}{n!} + \dots$$

$$\cos x = 1 - \frac{x^2}{2!} + \frac{x^4}{4!} - \frac{x^6}{6!} + \dots$$

از آن جا که بسط $\cos 2x$ را داریم بسط $\cos x$ به صورت زیر نوشته می‌شود:

$$\cos x = 1 - \frac{(2x)^2}{2!} + \frac{(2x)^4}{4!} - \frac{(2x)^6}{6!} + \dots$$

حال مقدار x را در تابع $\cos 2x$ ضرب می‌کنیم:

$$x \cos 2x = x - \frac{x(2x)^2}{2!} + \frac{x(2x)^4}{4!} - \frac{x(2x)^6}{6!} + \dots$$

در سؤال ضریب x^5 را می‌خواهد یعنی تنها جمله $\frac{x(2x)^4}{4!}$ نیاز است.

$$\frac{x(2x)^4}{4!} = \frac{2^4}{4!} x^5 = \frac{16}{4 \times 3 \times 2} x^5 = \frac{16}{24} x^5 = \frac{2}{3} x^5$$

۹- گزینه «۱» صحیح است.

حد دارای ابهام $\frac{1}{x}$ است و بهترین راه برای این رفع ابهام از آن جا که همارزی برای این عبارات نداریم هوپیتال است.

$$\stackrel{H}{\equiv} \lim_{x \rightarrow 1} \frac{\pi \cos \pi x + \frac{1}{x}}{2\pi x(1 + \tan \pi x)} = \frac{\pi \cos \pi + 2}{2\pi(1 + \tan \pi)} = \frac{-\pi + 2}{2\pi} = \frac{-\pi}{2\pi} + \frac{2}{2\pi} = \frac{-1}{2} + \frac{1}{\pi}$$

۱۰- گزینه «۲» صحیح است.

مساحت ناحیه محدود به نمودار $y = f(x)$ در بازه $[a, b]$ و محور x ها برابر است با:

$$S = \left| \int_a^b f(x) dx \right|$$

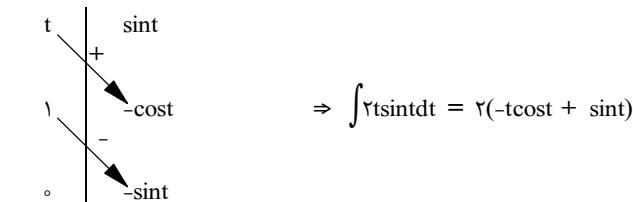
حال می‌خواهیم مساحت ناحیه محدود به نمودار $y = \sin \sqrt{x}$ در بازه $\left[0, \frac{\pi}{4}\right]$ و محور x ها را به دست آوریم که برابر است با:

$$S = \int_0^{\frac{\pi}{4}} \sin \sqrt{x} dx$$

برای حل این انتگرال ابتدا از روش تغییر متغیر $t = x$ در نظر می‌گیریم که $dx = dt$ می‌شود در نتیجه:

$$\int \sin \sqrt{x} dx \xrightarrow{\begin{array}{l} x=t^2 \\ dx=2tdt \end{array}} \int 2ts \int dt$$

که انتگرال حاصل را می‌توان از روش جز و جدول حل نمود به این ترتیب که t را در ستون مشتق و $s \int$ را در ستون مربوط به انتگرال نوشته و جدول را کامل می‌کنیم:

دقیق شد که وقتی کرانهای x بین 0 و $\frac{\pi}{4}$ باشد کرانهای t بین 0 و $\frac{\pi}{2}$ خواهد بود در نتیجه:

$$2(-t \cos t + \sin t) \Big|_0^{\frac{\pi}{4}} = 2((0 + 1) - 0) = 2$$

از طرفی اگر کران t را بخواهیم بین 0 و $\frac{\pi}{2}$ صفر در نظر بگیریم نیز به همین جواب می‌رسیم

$$2(-t \cos t + \sin t) \Big|_{-\frac{\pi}{4}}^0 = 2(0 - (-1)) = 2$$

این سوال عیناً بدون تغییر عدد در سال ۸۱، آزمون آزاد آمده است.

۱۱- گزینه «۴» صحیح است.

طول قوس از منحنی به معادله $y = f(x)$ از نقطه $x=a$ تا $x=b$ از فرمول زیر به دست می‌آید:

$$L = \int_a^b \sqrt{1 + (f'(x))^2} dx$$

حال می‌خواهیم طول قوس از منحنی به معادله $y = \frac{1}{\lambda} x^2 - \ln x$ از نقطه $x=1$ تا $x=4$ را به دست آوریم:

$$\text{الف) } L = \int_1^4 \sqrt{1 + (f'(x))^2} dx$$

$$\text{ب) } f'(x) = \frac{x}{4} - \frac{1}{x} \rightarrow f'(x) = \frac{x^2 - 4}{4x} \rightarrow (f'(x))^2 = \frac{(x^2 - 4)^2}{16x^2}$$

$$\begin{aligned} L &= \int_1^4 \sqrt{1 + \frac{(x^2 - 4)^2}{16x^2}} dx = \int_1^4 \sqrt{\frac{16x^2 + x^4 - 8x^2 + 16}{16x^2}} dx = \int_1^4 \sqrt{\frac{x^4 + 8x^2 + 16}{16x^2}} dx = \int_1^4 \sqrt{\frac{(x^2 + 4)^2}{16x^2}} dx \\ &= \int_1^4 \frac{x^2 + 4}{4x} dx = \int_1^4 \left(\frac{x^2}{4x} + \frac{4}{4x} \right) dx = \int_1^4 \left(\frac{x}{4} + \frac{1}{x} \right) dx = \frac{x^2}{8} + \ln x \Big|_1^4 \\ &= \left(\frac{16}{8} + \ln 4 \right) - \left(\frac{1}{8} + \ln 1 \right) = \frac{15}{8} + \ln 4 \xrightarrow{\ln 2^2 = 2\ln 2} = \frac{15}{8} + 2\ln 2 \end{aligned}$$

۱۲- گزینه «۴» صحیح است.

مشتق از یک متغیر نسبت به متغیر کنار خودش مشتق ضمنی می‌باشد.

$$\frac{\partial z}{\partial x} = -\frac{f'_x}{f'_z}$$

در اینجا $f(x,y,z) = xyz - \frac{x^2}{y} - 19$ می‌باشد که ابتدا از f نسبت به x مشتق گرفته در حالی که مابقی متغیرها ثابت فرض می‌شوند و در صورت می‌نویسیم و سپس نسبت به z مشتق گرفته و در مخرج می‌نویسیم.

$$\frac{\partial z}{\partial x} = -\frac{f'_x}{f'_z} = \left(-\frac{z^2 - \frac{rx}{y}}{xyz + y} \right)_{(2,-1,3)} = \left(-\frac{\frac{9}{4} - \frac{4}{-1}}{2(2)(3) - 1} \right) \Rightarrow \frac{\partial z}{\partial x} = -\frac{\frac{9+4}{4}}{12-1} = -\frac{13}{11}$$

۱۳- گزینه «۳» صحیح است.

از آن جا که z بر حسب x و y می‌باشد و z و y بر حسب r و θ هستند و می‌خواهیم مشتق از z نسبت به β بگیریم بهترین کار جایگذاری توابع x و y بر حسب r و θ در z می‌باشد و سپس مشتق نسبی z نسبت θ اما از راه زنجیره‌ای نیز می‌توان به جواب رسید.

دقیقت کنید در صورت سؤال ابراد تایپی نیز وجود دارد و منظور طراح سوال $x = r\cos\theta$ بوده است که به اشتباہ $x = r\cos\theta$ تایپ شده است و ما با فرض $x = r\cos\theta$ سؤال را حل می‌کنیم.

راه اول ($x = r\cos\theta$ و $y = r\sin\theta$ و $z = xy$) مقدار x و y را در z جایگذاری می‌کنیم:

حال از تابع z نسبت به متغیر θ مشتق گرفته در حالی که r را عدد ثابت فرض می‌کنیم:

$$z'_{\theta} = \frac{\partial z}{\partial \theta} = r(r\cos\theta)^2(-r\sin\theta) + (-r\sin\theta)(r\sin\theta)^2 + (r\cos\theta)(2)(r\sin\theta)(r\cos\theta)$$

حال به جای $1 = x = -1 = y$ باید قرار دهیم یعنی در عبارت بالا به جای $x = r\cos\theta$ عدد ۱ و به جای $y = r\sin\theta$ عدد -1 قرار می‌دهیم:

$$z'_{\theta} \Big|_{x=1, y=-1} = 3(1^2)(-(-1)) + (-(-1))(-1)^2 + (1)(2)(-1)(1) = 3 + 1 - 2 = 2 \Rightarrow z'_{\theta} = 2$$

راه دوم) استفاده از فرمول قاعده زنجیره‌ای، جداگانه مشتق گرفتن و در انتهای درهم ضرب کردن و قرار دادن عدد مورد نظر برای رسیدن به جواب نهایی می‌باشد.

$$\frac{\partial z}{\partial \theta} = \frac{\partial z}{\partial x} \cdot \frac{\partial x}{\partial \theta} + \frac{\partial z}{\partial y} \cdot \frac{\partial y}{\partial \theta}$$

$$\frac{\partial z}{\partial r} = \frac{\partial z}{\partial x} \cdot \frac{\partial x}{\partial r} + \frac{\partial z}{\partial y} \cdot \frac{\partial y}{\partial r}$$

۱۴- گزینه «۳» صحیح است.

بردارهای (a_1, a_2, a_3) و (b_1, b_2, b_3) و (c_1, c_2, c_3) وابسته‌اند هرگاه:

$$\begin{vmatrix} a_1 & a_2 & a_3 \\ b_1 & b_2 & b_3 \\ c_1 & c_2 & c_3 \end{vmatrix} = 0$$

در اینجا باید دترمینان حاصل از سه بردار $(1, 2, m)$ و $(2, 3, 1)$ و $(-1, 4, 3)$ برابر صفر باشد تا این سه بردار وابسته باشند.

$$\begin{vmatrix} 1 & 2 & m \\ -1 & 3 & 2 \\ 1 & 4 & 3 \end{vmatrix} = 0$$

برای حل این دترمینان از روش ساروس استفاده می‌کنیم یعنی دو ستون اول را دوباره می‌نویسیم حاصل ضرب قطرهای اصلی را باهم جمع کرده و از حاصل ضرب قطرهای فرعی کم می‌کنیم:

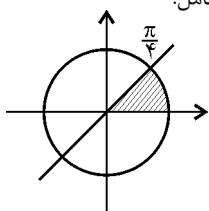
$$\Rightarrow 19 - 3m - 14 - 2m = 0 \Rightarrow 5 - 5m = 0 \Rightarrow 5 = 5m \Rightarrow m = 1$$

۱۵- گزینه «۱» صحیح است.

$$\begin{cases} r^2 = x^2 + y^2 \\ \theta = \operatorname{Arctg} \frac{y}{x} \end{cases}$$

برای حل این انتگرال باید از تبدیل مختصات قائم به قطبی استفاده نمود.

از طرفی محدوده این انتگرال‌گیری در درون دایره‌ای به شعاع ۲ و مرکز مبدأ و البته زیر خط $x = y$ در قسمت مثبت محور می‌باشد یعنی $\frac{1}{8}$ دایره کامل:

$$D: \begin{cases} x^2 + y^2 \leq 4 \\ 0 \leq y \leq x \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} r = 0, 2 \\ \theta = 0, \frac{\pi}{4} \end{cases}$$

پس کران انتگرال دوگانه برای شعاع از صفر تا ۲ و برای زاویه θ از صفر تا $\frac{\pi}{4}$ تغییر می‌کند اما در انتگرال قطبی $dxdy = rdrd\theta$ می‌باشد و به جای $x^2 + y^2 = r^2$ قرار می‌دهیم:

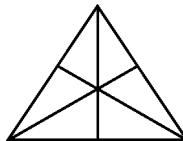
$$\int \int_D \frac{dxdy}{\sqrt{x^2+y^2}} = \int_0^2 \int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{rdrd\theta}{r} = \int_0^2 \int_0^{\frac{\pi}{4}} drd\theta$$

حال باید ابتدا $d\theta$ را محاسبه کنید و سپس dr را تابه جواب نهایی برسیم.

$$\int_0^2 \left(\int_0^{\frac{\pi}{4}} d\theta \right) dr = \int_0^2 \left(\theta \Big|_0^{\frac{\pi}{4}} \right) dr = \int_0^2 \frac{\pi}{4} dr = \frac{\pi}{4} r \Big|_0^2 = \frac{\pi}{4} (2 - 0) = \frac{2\pi}{4} = \frac{\pi}{2}$$

۱۶- گزینه «۴» صحیح است.

هر مثلث با رسم هر سه میانه به ۶ مثلث هم مساحت تقسیم می‌شود که در حالت خاص (متتساوی‌الاضلاع) این ۶ مثلث همنهشت هستند.

- در این مسئله با توجه به اینکه زاویه لوزی 60° است ما ۲ مثلث متتساوی‌الاضلاع داریم

۶ مثلث بالا و ۶ مثلث هم در مثلث پایین ایجاد شده که مجموعاً ۱۲ مثلث همنهشت داریم.

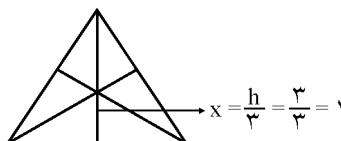

با توجه به اینکه مثلث متتساوی‌الاضلاع با فرض هر ضلع a مساحتی برابر $\frac{a^2\sqrt{3}}{4}$ دارد خواهیم داشت:

$$2 \left(\frac{a^2\sqrt{3}}{4} \right) = 6\sqrt{3} \rightarrow \frac{a^2\sqrt{3}}{4} = 3\sqrt{3} \rightarrow a^2\sqrt{3} = 12\sqrt{3} \rightarrow a^2 = 12 \rightarrow a = 2\sqrt{3}$$

با توجه به اینکه ارتفاع در مثلث متتساوی‌الاضلاع برابر $\frac{a\sqrt{3}}{2}$ است خواهیم داشت:

$$h = \frac{a\sqrt{3}}{2} \rightarrow h = \frac{2\sqrt{3} \times \sqrt{3}}{2} = 3$$

۱۷- پاسخ صحیح در گزینه‌ها نمی‌باشد.

$$d^2 = R^2 + r^2 - 2Rr \cos\theta$$

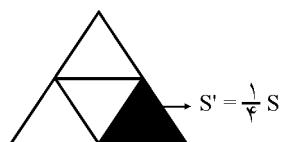
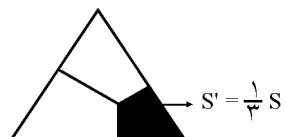
$$d^2 = R^2 + r^2 \Rightarrow \text{حالات ممکن} \quad (\text{قائم})$$

اطلاعات مسئله کافی نیست اما با توجه به آنچه که داریم، خواهیم داشت:

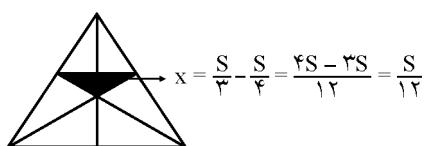
$$\begin{aligned} &\sqrt{1^2 + 2^2} \\ &\sqrt{2^2 + 3^2} \\ &\sqrt{1^2 + 3^2} \end{aligned}$$

۱۸- گزینه «۴» صحیح است.

اگر از مرکز نقل به وسط اضلاع وصل شود، به ۳، چهار ضلعی هم مساحت می‌رسیم.

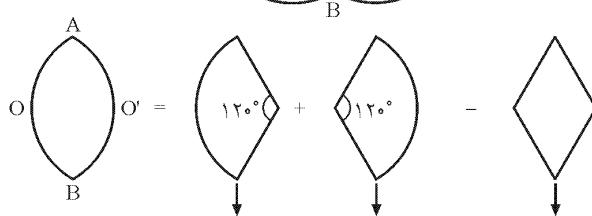
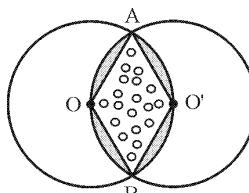
اگر از وسط اضلاع به هم وصل کنیم، ۴ مثلث همنهشت داریم:

با توجه به آنچه که فرضیات مسئله به ما نشان می‌دهد و حکم داده شده خواهیم داشت:

مساحت مثلث خواسته شده $\frac{1}{12}$ مثلث اصلی می‌باشد در نتیجه مساحت مثلث اصلی ۱۲ برابر است.

۱۹- گزینه «۱» صحیح است.

یک لوزی شامل دو مثلث متساوی اضلاع به ضلع ۱

= ۲ مساحت متساوی اضلاع - (قطعه از دایره)

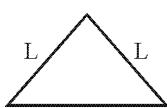
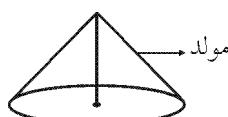
$$\text{مساحت ناحیه مشترک در داخل این دو دایره} = \frac{2}{3}\pi r^2 - 2 \left(\frac{a^2 \sqrt{3}}{4} \right) = \frac{2}{3}\pi - \frac{\sqrt{3}}{2}$$

۲۰- گزینه «۲» صحیح است.

$$S = \frac{1}{2} h \times L = \frac{1}{2} \text{ مولد} \times \text{محیط قاعده} \times \text{جانبی}$$

سطح قاعده ۲ = سطح جانبی

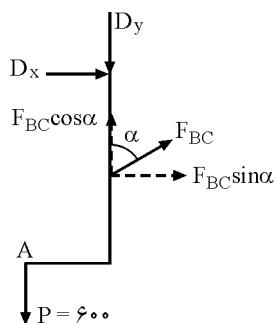
$$\Rightarrow \frac{1}{2}(2\pi r)(L) = 2(\pi r^2) \Rightarrow L = 2r$$

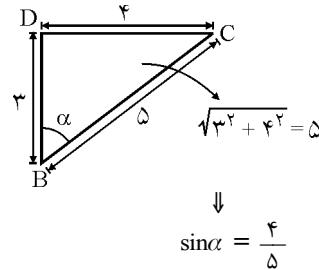
مثلث متساوی اضلاع

۱۱- گزینه «ا» صحیح است.

راه حل اول:

ابتدا باید توجه داشت که مفصل B روی میله قرار دارد پس خواهیم داشت:

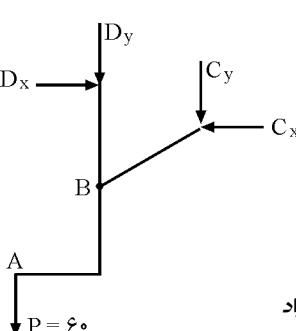

شکل ۱.۱۵ سازه و بارهای وارد برآن

$$+\sum MD = 0$$

$$-(F_{BC}\sin\alpha) \times 3 - P \times 2 = 0 \Rightarrow -F_{BC} \times \frac{3}{5} \times 3 - 60 \times 2 = 0$$

$$-F_{BC} \left(\frac{12}{5}\right) = +120 \Rightarrow +F_{BC} = -50 \text{ KN}$$

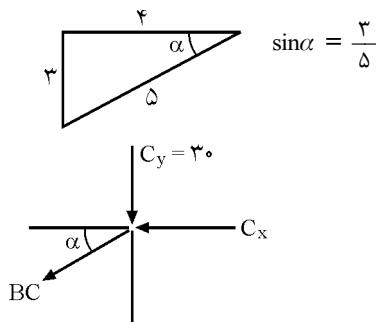

راه حل دوم:

ابتدا دیاگرام آزاد را رسم می‌کنیم:

شکل ۲.۱۵ دیاگرام آزاد

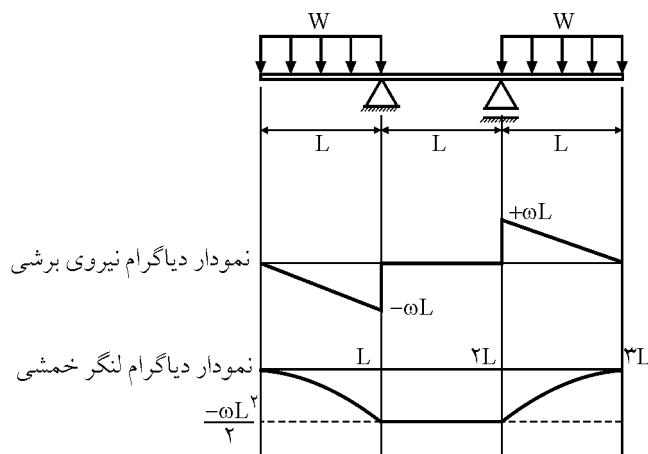
$$+\sum MD = 0 \Rightarrow (-60)2 - C_y(4) = 0 \Rightarrow C_y = 30 \text{ KN} \downarrow$$

$$\sum F_y = 0 \Rightarrow -C_y - BC\sin\alpha = 0 \Rightarrow -30 = BC\left(\frac{3}{5}\right) \Rightarrow BC = -50 \text{ KN}$$

شکل ۳.۱۵ نیروها در سازه

۱۲- گزینه «ب» صحیح است.

نمودار دیاگرام نیروی برشی

نمودار دیاگرام لغزشی

شکل ۴.۱۵ نیرو و دیاگرام‌های آن

با توجه به وجود بارگسترده خطی (مستطیلی)، در قسمت‌هایی که بارگسترده وجود دارد منحنی لنگر به صورت سهمی خواهد بود و با توجه به اینکه W به سمت پایین می‌باشد گزینه‌های ۳ و ۴ پاسخ صحیح نیستند، همچنین به علت عدم وجود بارگسترده در وسط تیر نمودار لنگر به صورت خطی می‌باشد و همچنین به دلیل عدم بارگذار در وسط تیر پس نمودار این قسمت نباید چار تغییر شود در نتیجه گزینه ۲ پاسخ صحیح می‌باشد.

۱۳- گزینه «۴» صمیح است.

با توجه به اینکه هرچه ارتفاع تیر بیشتر باشد ممان اینرسی آن بیشتر است، همچنین اینکه در مقابل خمش مقاومت بیشتری دارد.

از طرفی در مقاطع I شکل همواره $b \leq h$ است پس گزینه اول ممان اینرسی بیشتری نسبت به گزینه دوم و سوم دارد. حال به بررسی گزینه اول و چهارم می‌پردازیم

$$I_1 = 2 \left(bt \left(\frac{h}{2} \right)^2 \right) = \frac{bth^3}{2} \quad (1)$$

$$I_4 = 2 \left(\frac{b}{2} t \left(h^2 \right) \right) = bth^3 \quad (2)$$

$$(2) \Rightarrow I_4 > I_1$$

در نتیجه گزینه چهارم دارای ممان اینرسی بیشتری نسبت به شماره ۱ است.

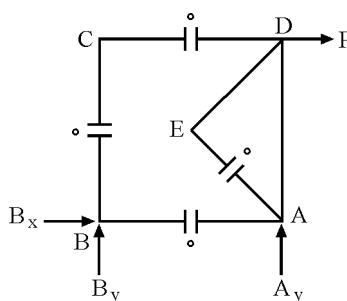
تذکر: لازم به ذکر است که در گزینه‌های ۲ و ۳، محور X محور ضعیف مقطع است.

۱۴- گزینه «۴» صمیح است.

برای دستیابی به پاسخ صحیح لازم است دو نکته را بدانیم:

(I) اگر به مفصل دو عضو متصل باشند، به شرط اینکه مفصل تحت بار خارجی قرار نداشته باشد و این دو عضو هم امتداد نباشند، هر دو عضو نیروی معادل صفر دارند.

(II) اگر به مفصل ۳ عضو متصل شده باشد، به شرط اینکه به مفصل بار خارجی وارد نشده باشد و دو عضو از این سه عضو در امتداد یکدیگر باشند، نیروی داخلی دو عضو هم امتداد باهم برابر بوده و عضو سوم صفر نیرویی است.

شکل ۵.۱۵ خرپا

در گره C: $CB = ۰$, $CD = ۰$

در گره E: $EA = ۰$

در گره A: $\sum F_x = ۰$, $AB = ۰$

لذا در خرپای مورد نظر سؤال، ۴ عضو صفر نیرویی داریم.

۱۵- گزینه «۱» صمیح است.

P = در راستای مقطع

a = سطحی که نیرو، روی آن قرار دارد

G = مدول برشی

γ = کرنش برشی

از طرفی با توجه به شکل داریم:

$$\tan \gamma = \frac{\delta}{b}$$

و چون مقدار γ کوچک می‌باشد، پس می‌توان گفت:

$$\tan \gamma = \gamma$$

حال خواهیم داشت:

$$\begin{aligned} \gamma &= \frac{\delta}{b} \Rightarrow \frac{\delta}{b} = \frac{\tau}{G} \Rightarrow \delta = \frac{\tau b}{G} \\ \gamma &= \frac{\tau}{G} \end{aligned}$$

$$\text{اگر } \tau = \frac{P}{ac} \Rightarrow \delta = \frac{Pb}{acG}$$

۱۶- گزینه «۳» صمیح است.

$$\sum MC = ۰ \rightarrow -P(\gamma L) + T_{BA}(L) = ۰ \Rightarrow T_{BA} = \gamma P$$

$$\sum Fy = ۰ \rightarrow +T_{CD} - P - \gamma P = ۰ \Rightarrow T_{CD} = \gamma P$$

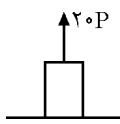
$$\Delta L_{AB} = \frac{P_{AB}L_{AB}}{AE} = \frac{20P \times \frac{1}{2}}{AE} = \frac{+PL}{AE} \quad (1)$$

$$\Delta L_{CD} = \frac{P_{CD}L_{CD}}{AE} = \frac{30P \times \frac{1}{2}}{AE} = \frac{+PL}{AE} \quad (2)$$

به صورت کششی از (۱) و (۲) داریم:

۴۷- گزینه «۱» صحیح است.

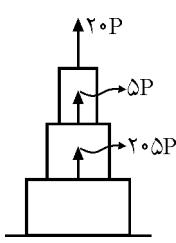
برای دستیابی به پاسخ لازم است که تنش‌ها در نقاط A و C و D به دست آوریم، سپس آنها را باهم مقایسه کنیم.

مرحله اول: تنش در نقطه A

$$\delta_A = \frac{P_A}{A_A} = \frac{+20}{\pi a^2} \Rightarrow \delta_A = \frac{\lambda}{\pi a^2}$$

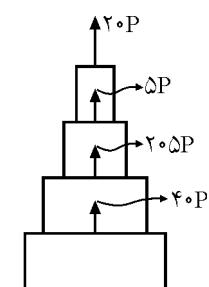
مرحله دوم: تنش در نقطه C

$$\delta_C = \frac{P_C}{A_C}$$

$$P_C = 20P + \delta P - 20\delta P = 18P$$

$$\delta_C = \frac{18}{9\pi a^2} = \frac{2}{\pi a^2} = \frac{\lambda}{\pi a^2}$$

$$\delta_D = \frac{P_D}{A_D}$$

$$P_D = 20P + \delta P - 20\delta P + 40\delta = 14\delta$$

$$\delta_D = \frac{14}{16\pi a^2} = \frac{3.5}{\pi a^2}$$

مرحله سوم: تنش در نقطه D

با توجه به مطالب بالا نتیجه اینکه گزینه ۱ درست‌ترین پاسخ است.

۴۸- گزینه «۲» صحیح است.

ملاک انتخاب گزینه مورد نظر ضریب لاغری یا $\frac{kL}{r_{min}}$ می‌باشد. چون مقطع ثابت است پس تغییری نمی‌کند ولی k و L متغیر هستند. هر کدام از گزینه‌ها که دارای λ بیشتری

باشند، آن زودتر کمانش می‌کنند، بنابراین خواهیم داشت:

گزینه ۱:

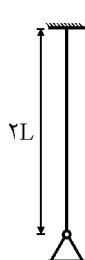
شکل ۶.۱۵ ستون دو سر مفصل

دو سر مفصل

$$k = 1$$

$$\lambda = \frac{kL}{r} = \frac{1 \times L}{r} = \frac{L}{r}$$

گزینه ۲:

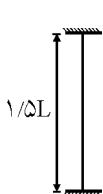

یک سر مفصل یک سر گیردار

$$k = 0/1$$

$$\lambda = \frac{0/1 \times 2L}{r}$$

گزینه ۳:

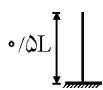

شکل ۸.۱۵ ستون دو سر گیردار

دو سر گیردار

$$k = 0/0$$

$$\lambda = \frac{0/0 \times 1/2L}{r} = \frac{0/75L}{r}$$

شکل ۹.۱۵ سطون یک سرگیردار یک سر آزاد

گزینه ۴:

یک سرگیردار و یک سر آزاد (طره)

$$k = 2$$

$$\lambda = \frac{2 \times 0 / \Delta L}{r} = \frac{L}{r}$$

بنابراین گزینه دوم دارای λ بیشتری است.

راه حل دوم:

$$P = \frac{\pi^2 EI}{(kL)^2}$$

$$P_1 = \frac{\pi^2 EI}{(1 \times L)^2} = \frac{\pi^2 EI}{L^2}$$

$$*P_2 = \frac{\pi^2 EI}{(0.7 \times 2L)^2} = \frac{\pi^2 EI}{2L^2}$$

$$P_3 = \frac{\pi^2 EI}{(2 \times 0 / \Delta L)^2} = \frac{\pi^2 EI}{\frac{4}{16} L^2}$$

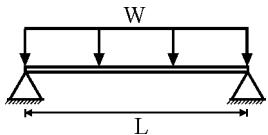
$$P_4 = \frac{\pi^2 EI}{(2 \times 0 / \Delta L)^2} = \frac{\pi^2 EI}{L^2}$$

۲۹- گزینه «۴» صحیح است.

راه حل اول:

می‌دانیم که ماکریم لنگر در تیرهای ساده با بارگشتده خطی از رابطه زیر محاسبه می‌گردد.

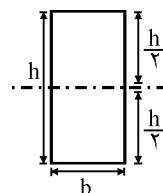
$$M_{max} = \frac{wL^2}{8} \quad \text{در وسط تیر رخ می‌دهد}$$

$$\delta = \frac{MC}{I} = \frac{wL^2}{8} \times \frac{h}{2} \times \frac{1}{\frac{1}{12}bh^3} = \frac{3}{4} \frac{wL^2}{bh^3}$$

با توجه به مقطع تیر خواهیم داشت:

$$I = \frac{1}{12} bh^3$$

$$M_{max} = \frac{wL^2}{8} \rightarrow \sigma_{max} = \frac{M_{max}}{W}$$

$$\sigma_{max} = \frac{\frac{wL^2}{8}}{\frac{bh^3}{3}} = \frac{3wL^2}{4bh^3}$$

راه حل دوم:

۳۰- گزینه «۳» صحیح است.

$$\sum M = 0 \Rightarrow -P(4a) + T_{BA}(3a) = 0 \Rightarrow T_{BA} = \frac{4P}{3}$$

$$T_{CD} = \frac{4P}{3}, \quad T_{EF} = \frac{4P}{3}$$

$$BA: \sigma = \frac{T_{BA}}{A_{BA}} \rightarrow A_{BA} = \frac{4P}{\sigma} = \frac{4P}{3\sigma}$$

$$CD: \sigma = \frac{T_{CD}}{A_{CD}} \rightarrow A_{CD} = \frac{4P}{\sigma} = \frac{4P}{3\sigma}$$

$$EF: \sigma = \frac{T_{EF}}{A_{EF}} \rightarrow A_{EF} = \frac{4P}{\sigma} = \frac{4P}{3\sigma}$$

به ترتیب سطح مقطع میله‌های AB و CD و EF برابر است با $\frac{4P}{3\sigma}$ و $\frac{4P}{3\sigma}$ و $\frac{4P}{3\sigma}$. لذا گزینه سوم پاسخ صحیح می‌باشد.

۱۳- گزینه «۴» صحیح است.

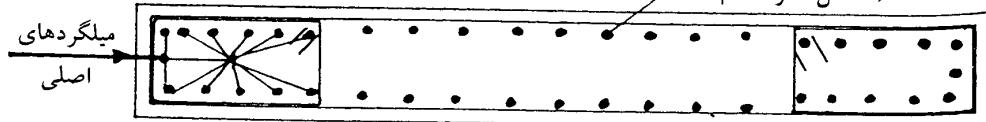
در دیوارهای بتنی راهسازی، از دیوارهای بتنی غیر مسلح استفاده می‌شود. در سایر گزینه‌ها از دیوارهای بتنی مسلح استفاده می‌شود.

بررسی گزینه‌ها

گزینه ۱: در دیوارهای پل‌ها از بتن مسلح استفاده می‌شود، ساختمان‌های مرتفع مسکونی و اداری، ساختمان‌های صنعتی، پل‌ها، سیلوها، تونل‌ها، انواع پوسته‌ها، سازه‌های هیدرولیکی و بسیاری از سازه‌های دیگر، از جمله مواردی هستند که اسکلت اصلی و بار بر آنها از بتن مسلح تشکیل شده است.

گزینه ۲: از دیوارهای برشی برای مقابله با نیروهای افقی مؤثر (باد و زلزله)، بر سازه استفاده می‌شود. دیوار برشی باید در مقابل نیروهای خمشی محاسبه و مسلح شود. فاصله بین میلگرددهای برشی باید از $1/5h$ تا $25cm$ بیشتر باشد!

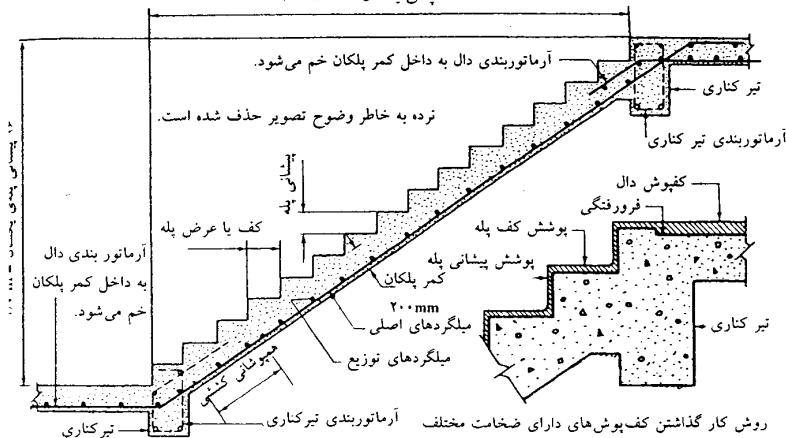
میلگرد های دور پیچ یا خاموت

شکل ۱۰.۱۵ مقطع دیوار پرشی با ضخامت ثابت

گزینه ۳: پله‌های بتنی عبارتند از: پلهی یک طرفه ممستقیم، پلهی دو طرفه. پلهی بتنی دارای پلکان مستقیم، پلکان دالی دو خم، پلکان بدون پیشانی و پلکان حلزونی می‌باشد در ضمن در ساختار پله بتنی از آرماتور نیز استفاده شده است.

۱۵ کف پلهی پکسان ۲۵۰m/۳

شکل ۱۱.۱۵ / شته‌ی پلکان مستقیم پتنی

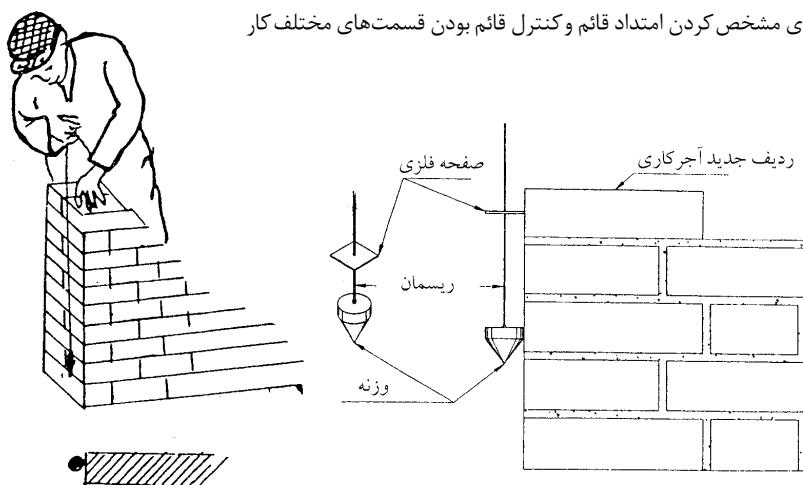
۳- گزینه «م» صحیح است.

کنترل قائم بودن نمای ساختمان‌های بلند از کاربردهای شاقول نمی‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها

آنچه بینه: برای نصب چهار جوب در راه محل موردنظر قرار داده و به کمک شاقول و رسیمان کشی آن را در محل خود قرار می‌دهند و سپس شروع به دیوار چیزی می‌نمایند.

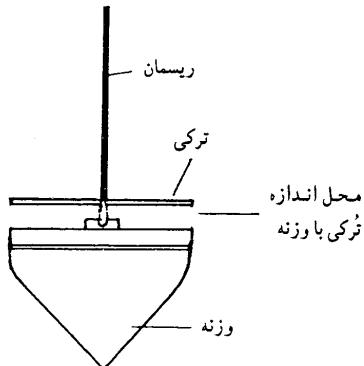
گزینه ۲: شاقول جزء ابزاری است برای مشخص کردن امتداد قائم و کنترل قائم بودن قسمت‌های مختلف کار

شکل ۱۳.۱۵ استفاده از شاقول

شكل ١٢.١٥ نحوه شاقول کردن دیوار

گزینه ۴: در اجرای واقعی قالب‌بندی و آرماتورگذاری، پس از نصب قالب ستون، برای ثابت نگه داشتن زاویه‌های قالب، از قیدهای لوله‌ای استفاده می‌شود و سپس بدنده‌های قالب ستون را به وسیله‌ی شمع‌های مهاری یا جک‌های شاغول کنند، شاغول می‌کنند. شاغول وزنه‌ی فلزی است به شکل مخروط یا استوانه که انتهای استوانه به شکل مخروط ساخته شده است، مرکز قاعده سوراخ بوده و ریسمان شاغول از این سوراخ عبور داده شده است.

شکل ۱۴.۱۵ شاقول و اجزای آن

۱۴۳- گزینه «۴» صمیح است.

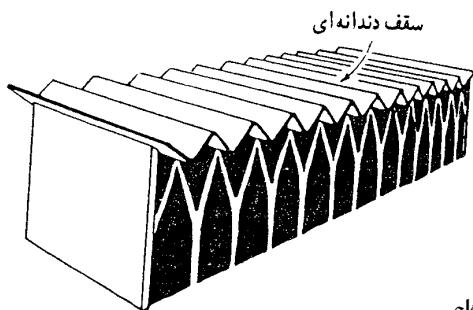
در سقف تیرچه بلوك، آرماتورهای حرارتی جهت خنثی کردن تنش‌های حرارتی و تقسیم فشار سقف به کار گرفته می‌شوند. سقف تیرچه بلوك برای سیک ترکردن وزن سقف و صرفه در مصرف بتن، قسمتی از مقطع کششی بتن را که تأثیر زیادی در مقاومت سقف ندارد حذف می‌کنند و فقط آن مقدار از سطح مقطع را که برای جاگذاری میلگرد های کششی لازم است باقی می‌گذارند. توضیحات تکمیلی در مورد سقف تیرچه بلوك در سؤال ۹ سراسری سال ۱۳۸۱ آمده است.

۱۴۴- گزینه «۴» صمیح است.

نمای زیبای زیر سقف، دلیلی نسبی برای سقف‌های دندانه‌ای محسوب می‌شود و نمی‌تواند از مشخصه‌ها و ویژگی‌های سقف‌های دندانه‌ای باشد.

* توضیحاتی درباره سقف‌های دندانه‌ای

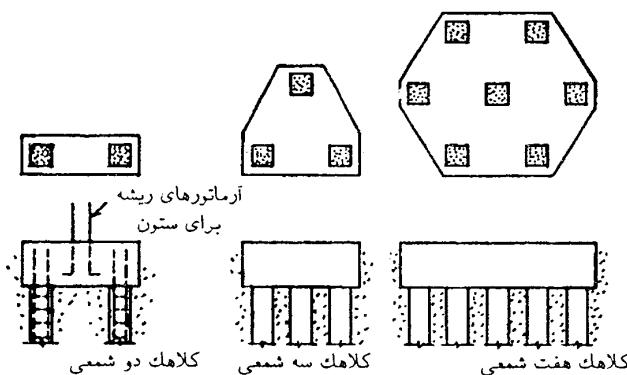
این نوع سقف‌ها معمولاً در کارخانه‌ها و کارگاه‌های صنعتی که معمولاً از نور یکنواخت شمالی استفاده می‌کنند، ساخته می‌شود. در سقف‌های دندانه‌ای ممکن است یکی از سطوح قائم و یا هر دو سطح مایل باشند. این نوع سقف‌ها برای مناطق سردسیر و پر برف به علت پختندان مناسب نیست.

شکل ۱۵.۱۵ سقف دندانه‌ای

۱۴۵- گزینه «۴» صمیح است.

شکل مورد نظر در سؤال بیانگر و نشان‌دهنده نوعی پی شمعی می‌باشد. در صورتی که بارهای وارد بر ساختمان بسیار زیاد یا خاک پی بسیار ضعیف باشد لازم است برای انتقال بارهای پی ساختمان به لایه‌های پایین‌تر خاک از شمع استفاده می‌کنیم. شمع ستون فولادی یا بتنی است که در زیر پی ساخته می‌شود و وظیفه انتقال بارهای ساختمان را به عمق خاک دارد. توضیحات تکمیلی در مورد پی‌ها در سؤال ۴۱ سراسری سال ۱۳۷۶ آمده است.

شکل ۱۶.۱۵ انواع پی شمعی با کلاهک‌های متفاوت

۱۴۶- گزینه «کا» صحیح است.

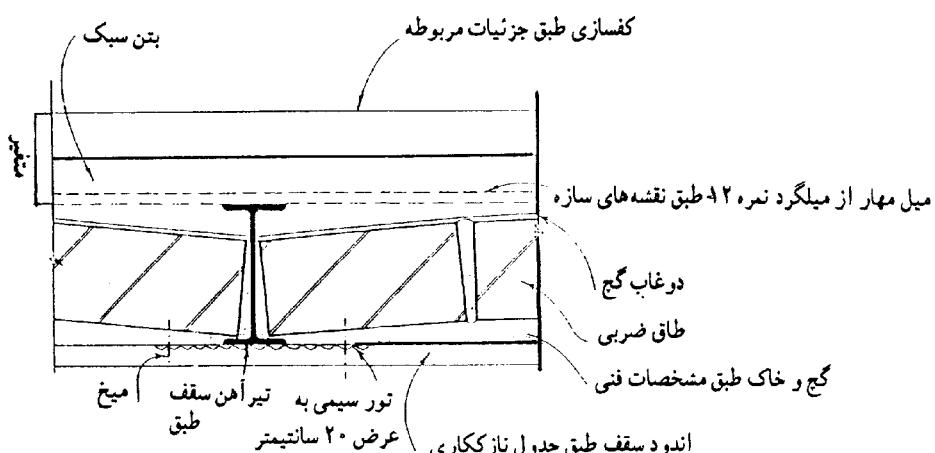
آجری که از کوره خارج می‌شود و به محل کارگاه حمل می‌گردد به هنگام جابه‌جایی گرد و غبار زیادی به همراه دارد که به «گرد آجر» معروف است. از طرفی آجر در کوره آب خود را از دست می‌دهد که قابلیت جذب آب را دارا است. بدین ترتیب آجر از رطوبت هوایگرفته تا هر رطوبت دیگر را جذب می‌کند، بنابراین هنگامی که می‌خواهند آجر را به کار ببرند آب زیادی روی آن می‌ریزند تا قسمتی از آب از دست رفته را بازیابد و آب ملات را سریع جذب نکند. به این کار که آب روی آن ریخته تا سیراب (اشیاع) گردد در اصطلاح «زنجاب کردن آجر» می‌گویند.

شکل ۱۷.۱۵ زنجاب کردن آجر

۱۴۷- گزینه «ا» صحیح است.

جزئیات مدنظر سؤال به جزئیات اجرایی طاق ضربی اشاره دارد. چون فولاد و آجر، دو جنس متفاوت بوده، و از نظر انقباض و انبساط و سایر خصوصیات با یکدیگر تفاوت بسیاری دارند، غالباً پس از اندواد کردن زیر سقف در مجاورت آهن و آجر، ترک‌های موبی ایجاد شده و تیرآهن‌ها خود را نشان می‌دهند. برای جلوگیری از عیوب فوق بهتر است قبل از اندواد، در اطراف تیرآهن‌ها توری سیمی گالوانیزه به کار برد تا هم از ایجاد ترک‌های موبی جلوگیری شود و هم باعث بهتر چسبیدن اندواد به تیرآهن گردد.

شکل ۱۸.۱۵ جزئیات اجرایی طاق ضربی

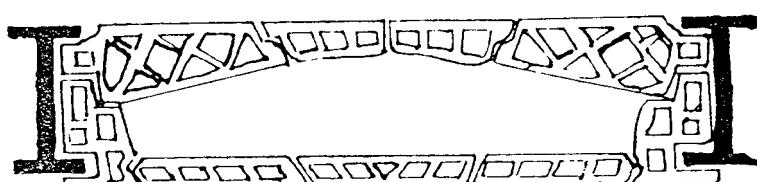
۱۴۸- گزینه «م» صحیح است.

سقف مورد نظر در سؤال نوعی سقف آجری مستوی توخالی با تیرآهن می‌باشد.

* توضیحاتی در مورد سقف‌های آجری توخالی

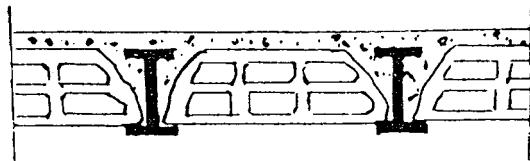
گاهی به جای طاق ضربی معمولی از بلاک‌های آجری توخالی که به اشکال مختلف ساخته می‌شوند استفاده می‌کنند و به کمک آجرهای توخالی فاصله بین تیرآهن‌ها را پوشش می‌دهند.

سقف‌هایی که به طریق فوق ساخته می‌شوند، علاوه بر سکی زیاد و سرعت عمل فوق العاده ساخت در مقابل انتقال صوت و حرارت به مراتب مقاوم‌تر از سقف‌های آجری توبیر معمولی می‌باشند به علاوه می‌توان روی آنها را بالا فاصله کفسازی کرد و لزومی به پر کردن فرورفتگی‌های ناشی از خیز طاق نیست.

شکل ۱۹.۱۵ سقف آجری مستوی، با آجرهای توخالی

اگر فاصله تیرآهن‌ها کم و دانه‌ها کوچک باشند می‌توان از بلوک‌های نسبتاً بزرگ سفالی برای پوشش استفاده کرد.

شکل ۲۰.۱۵ سقف آجری مستوی

۱۴- گزینه «۳» صحیح است.

زاویه‌ای که شعاع تابش خورشید با سطح زمین در آن نقطه می‌سازد، مقدار این زاویه بستگی به عرض جغرافیایی آن نقطه و همچنین زاویه انحراف محور کره زمین دارد، در نتیجه مقدار تابش خورشید بر سطحی که عمود بر شعاع تابش خورشید قرار گرفته بیشتر از مقدار تابش بر سطحی است که به طور مایل قرار گرفته است.

۱۴- گزینه «۴» صحیح است.

در طراحی ساختمان جنس مصالح، ضخامت دیوارها و مساحت درها و پنجره‌ها همگی تحت تأثیر دمای محیط می‌باشند.

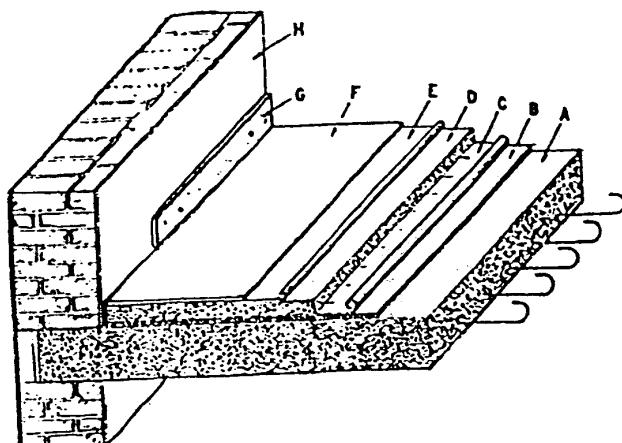
۱۴- گزینه «۱» صحیح است.

بافت متراکم و فشرده شهری و مصالح با حداکثر ظرفیت حرارتی از ویژگی‌های اقلیم سرد می‌باشد.

توضیحات تکمیلی در این مورد در سوال ۲۴ سراسری سال ۱۳۷۵ آمده است.

۱۴- گزینه «۲» صحیح است.

یک نمونه از ایزولاسیون سقف استفاده از کف‌های شناور است که از چندین طبقه مختلف (لایه) تشکیل گردیده‌اند. برخلاف آوی بروونی که به آسانی ایزوله می‌شود، آوی درونی را در ساختمان‌های بزرگ نمی‌توان تضعیف نمود، زیرا امواج صوتی در اجسام سخت به خوبی منتشر می‌گردند. این مسئله به خصوص در اجسامی که دارای سختی و مقاومت بیشتری می‌باشند اهمیت بیشتری دارد. وسائل آهنه مانند لوله‌کشی آب و شوفاز و بتون آرمه به مقدار بسیار زیاد انرژی صوتی را منتقل می‌نمایند. در ساختمان‌های فلزی و بتون آرمه سنگین این مسئله دارای اهمیت زیادی است زیرا این امواج به خوبی در تمام جهات ساختمان منتشر شده و سبب ناراحتی می‌گردند. برای ایزولاسیون سقف لازم است که کف هر طبقه را از سقف طبقه پایین با ساختمان خاصی و چند لایه‌ای که بین لایه‌ها اجسام نرم و الاستیک قرار داده شده است جدا نمود. یک نمونه از ایزولاسیون سقف استفاده از کف‌های شناور است که از چندین طبقه مختلف (لایه) تشکیل گردیده‌اند که نمونه‌ای از آن را در شکل مشاهده می‌کنید.

شکل ۲۱.۱۵ نمونه ایزولاسیون سقف

A: سقف بتونی

B: لایه الاستیک تضعیف‌کننده

C: یک ورقه مقوای قیراندواد

D: لایه‌ای مانع نفوذ بتون

E: یک ورقه‌ی نمدی

F: کفپوش

G: تخته حاشیه

H: دیوار

۱۴- گزینه «۴» صحیح است.

حرارت انتقال یافته در اجسام از فرمول زیر محاسبه می‌شود:

$$Q = kFt$$

Q = مقدار گرمای انتقال یافته در ساعت، کیلوکالری.

F = سطح جدار به مترمربع (یا فوت مربع).

Δt = اختلاف درجه حرارت دو طرف سطح جدار بر حسب درجه سانتی‌گراد (یا درجه فارنهایت).

k = ضریب انتقال حرارتی.

ضریب انتقال حرارتی مقدار گرمایی است که در ساعت از یک مترمربع به ازای یک درجه سانتی‌گراد می‌گذرد. عکس ضریب انتقال حرارتی را مقاومت حرارتی می‌نامند.

$$R = \frac{1}{k}$$

هر جسمی که مقاومت حرارت بیشتری داشته باشد، عایق حرارتی خوانده می‌شود و مقاومت حرارت اجسام متناسب با مقاومت الکتریکی آنها می‌باشد. ضریب هدایت حرارتی مصالح ساختمان را با علامت λ نشان می‌دهند که برای مصالح مختلف تفاوت دارد.

۴۴- گزینه «۳» صحیح است.

قابلیت هدایت گرمای عبارت است از قابلیت عبور گرمای از اجسام.

هدایت گرمای به علت تفاوت در درجه حرارت جدارها می‌باشد، میزان هدایت گرمای در دیوارهای خارجی، سقف و کف بناها بسیار حائز اهمیت است. قابلیت هدایت گرمای اجسام بستگی به میزان تخلخل، جنس صالح، شکل منافذ، نوع مجسم، میزان رطوبت و متوسط درجه حرارتی که انتقال حرارت در آن صورت می‌گیرد، دارد.

۴۵- گزینه «۴» صحیح است.

مراحل اتصال لوله‌های چدنی به هم و یا به اتصالات به شرح زیر است:

I. پس از اطمینان از سالم بودن لوله‌ها و اتصالات، سر لوله را داخل توبی لوله یا اتصال دیگر قرار می‌دهند و از هم محور بودن آنها مطمئن شده و سپس در اطراف لوله گنف بافته شده را قرار داده و به وسیله قلم گنفکوب، گنف‌ها را کوبیده تا سطح گنف از لبه توبی ۲/۵ سانتی‌متر پایین‌تر باشد.

II. محل سرب‌ریزی را توسط چراغ کوره‌ای گرم کرده و سپس توسط ملاقه، سرب مذاب را در داخل توبی می‌ریزیم. در صورتی که لوله به صورت افقی قرار گرفته باشد، قبل از سرب‌ریزی کمربند سرب‌ریزی را دور شیار بین دو لوله محکم می‌بندیم. به طوری که محل ورود سرب در قسمت بالا قرار بگیرد و سپس اقدام به سرب‌ریزی می‌نماییم. پس از سرد شدن سرب داخل توبی با استفاده از قلم سرب‌کوبی، سرب را کوبیده تا متراکم شود.

شکل ۲۲.۱۵ مرحله سرب‌ریزی در اتصال لوله‌های چدنی

۴۶- گزینه «۳» صحیح است.

برای دستیابی به پاسخ این تست لازم است نکاتی را در مورد مواد افزودنی بتن متذکر شویم.

(I) روان‌کننده‌ها: روان‌کننده‌ها، باعث افزایش کارایی و روانی بتن می‌گردد. از این‌رو با استفاده از آنها می‌توان آب مصرفی را کاهش داده و در نتیجه نسبت آب به سیمان کاهش می‌یابد با این توضیح درمی‌یابیم که گزینه دوم درست نمی‌باشد.

(II) مواد حباب‌ساز: باعث آب‌بندی و نفوذناپذیری بیشتر بتن می‌شود، در بتن حباب‌های بسیار ریز هوا ایجاد می‌کنند. این عامل باعث افزایش پایایی (مقاومت) بتن در برابر رطوبت و یخ‌زدن‌ها می‌شود. با مصرف مواد حباب‌ساز کارایی و روانی بتن تازه افزایش می‌یابد. لذا گزینه‌های اول و چهارم را هم با این نکته نمی‌توانیم قبول کنیم.

(III) میکروسیلیس: همان‌طور که می‌دانیم میکروسیلیس یک ماده پوزولانی می‌باشد و مواد پوزولانی در سیمان باعث بهبود کارایی و حالت خمیری می‌شود که این حالت خمیری باعث کاهش نفوذناپذیری می‌شود در نتیجه گزینه سوم پاسخ صحیح این تست می‌باشد.

توضیحات تکمیلی در این مورد در سوال ۳۴ سراسری سال ۱۳۸۲ آمده است.

۴۷- گزینه «۴» صحیح است.

بوسته رومالی و اندوود گچ، گرمای و صدا را خیلی کم پخش می‌کند. به علاوه قابلیت انتقال حرارتی گچ نسبتاً کم و برای گرمابندی مناسب است. لذا گزینه دوم نزدیک‌ترین و بهترین پاسخ می‌باشد.

توضیحات تکمیلی در این مورد در سوال ۳۴ سراسری ۱۳۸۰ آمده است.

۴۸- گزینه «۳» صحیح است.

حداقل ضخامت سنگ‌های نمای ریشه‌دار، پله، جدول و مانند اینها ۱۵۰ میلی‌متر بوده، حداقل ضخامت سنگ‌های پلاک مصرفی در کف پله‌ها و در پوش‌ها ۴۰ میلی‌متر، پلاک کف‌پوش ۳۰ میلی‌متر، پلاک نما ۲۰ میلی‌متر و برای سنگ‌های قرنیز دور اتاق‌ها ۱۰ میلی‌متر است.

۴۹- گزینه «۲» صحیح است.

چدن^۱ ترد و غیر چکش خوار است در قالب ماسه‌ای ریخته شده و برای ساختن محصولات گوناگون ساختمانی، ماشین‌کاری می‌شود. چدنی که تا تبدیل کردن آن به گرافیت یا حذف کامل آن، تحت عملیات تاب‌گیری قرار گرفته است، چدن چکش خوار می‌نامند.

^۲ لوله‌ی چدنی

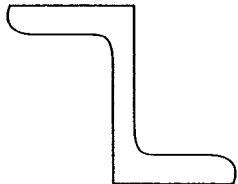
لوله‌ای چدنی به دلیل، دیواره ضخیم و مقاومت ذاتی بالا در برابر خوردگی، عمر نسبتاً طولانی دارند و از این لوله‌ها، برای توزیع آب، گاز، مایعات و فاضلاب شهری یا صنعتی به صورت زیرزمینی یا روکار استفاده می‌شود.

۵۰- گزینه «ا» صمیح است.

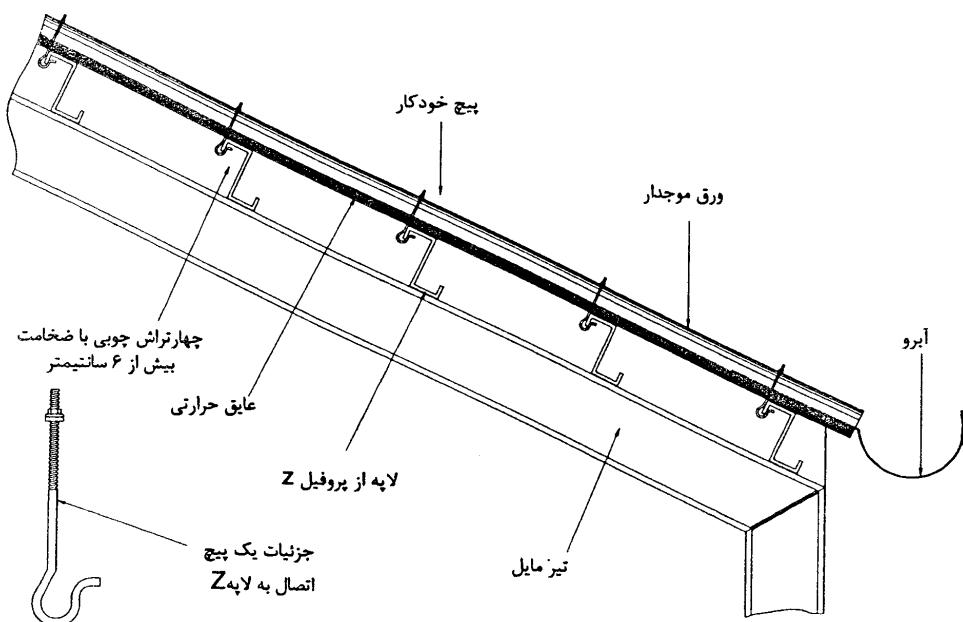
در سقف‌های شیبدار از پروفیل‌های Z شکل استفاده می‌کنند.

Z پروفیل

این پروفیل که به دو نیشی نیز معروف است به علامت اختصاری Z نشان داده می‌شود. این پروفیل از نمره‌ی 3° تا 20° میلی‌متر تهیه می‌شود و برای نشان دادن آن بعد از علامت Z ارتفاع مقطع را بحسب میلی‌متر می‌نویسند. مانند: Z₁₂.

شکل ۲۳.۱۵ پروفیل Z

شکل ۲۴.۱۵ مقطع عرضی از سقف شیبدار با پوشش ورق موچدار کالوانژه و استفاده از پروفیل Z شکل به عنوان لامپ

۵۱- گزینه «ا» صمیح است.

در این تست باید توجه داشت که اشاره به آجرچینی شده است نه سازه. و همانطور که می‌دانیم ملات آجرچینی، ملات ماسه سیمان است که سیمان آن از نوع پرتلند نوع I است. می‌دانیم که این سیمان در کارهای عمومی و در جاهای مخصوصی استفاده می‌شود. مانند ساختمان‌های بتونی معمولی، کفسازی، پل‌سازی راه، راه‌آهن، کانال‌کشی، مخازن آب، لوله‌های آب، آجرهای بتونی (موزائیک) و کلیه مصارف سیمانی و بتونی که در معرض هجوم سولفات‌ها نیستند و گرمایشی زیاد بتون اهمیت نداشته باشد. دقت شود که اگر در متن سؤال واژه‌ی "دیوارهای طبقات" گفته نشده بود پاسخ صحیح، سیمان تیپ پنج (ضد سولفات) می‌شد. توضیحات تکمیلی در این مورد در سؤال ۳۱ آزمون سراسری سال ۱۳۸۰ آمده است.

۵۲- گزینه «کا» صمیح است.

جسم نشان داده شده در درز انبساط دو قطعه کف بتون مسلح می‌تواند نوعی نوار لاستیکی باشد، چرا که لاستیک نوعی پلاستیک می‌باشد با ضربه ارتجاعی بالاتر و اتصال دو قطعه بتونی از ویزگی‌های پلاستیک می‌باشد.

* توضیحاتی درباره خواص و ویژگی‌های پلاستیک در ساختمان

بعضی از انواع پلاستیک‌های تقویت شده را در قالب‌بندی معمولی بتون و قالب ماندگار به کار می‌برند. یکی از مهم‌ترین موارد مصرف پلاستیک‌ها در عایق‌کاری رطوبتی و حرارتی ساختمان‌هاست. برخی از فراورده‌های پلاستیکی که در ساخت و ساز کاربرد گوناگون دارند عبارتند از: درزپوش‌ها، درزپنهانها، لوازم بهداشتی، قطعات پمپ‌ها، شیرالات و سردوش، براق‌آلات در و پنجره، اتصالات لوله کشی، آستر لوله‌های آبرسانی و منابع ذخیره آب، چسب‌ها و رنگ‌ها، ابزار کار، دسته‌ی ابزار، وسایل نقشه‌برداری، رونق قالب، مواد افزودنی بتون، قطعات اتصال، بتون پیش ساخته ساندویچی، کلید و پریز، سریچ لامپ و ...

۵۳- گزینه «کل» صمیح است.

در بلوک‌آژ با سنگ لاشه برای کف پارکینگ می‌توان روی سنگ‌های لاشه، شن درشت پخش نمود و روی آن را دال بتونی آرمه ریخت. یعنی اینکه بلوک‌آژ و سنگ‌های مورد استفاده در آن امکان باربری و انتقال بار دارند.

۵۴- گزینه «ا» صحیح است.

C_۲S (تریکلسیم سیلیکات) و C_۳S (دیکلسیم سیلیکات) بیشترین نقش را در کسب مقاومت سیمان دارد.

* توضیحاتی درباره مواد اولیه سیمان پس از پخته

مواد اولیه سیمان پس از پخته

(I) تریکلسیم سیلیکات $3CaO + SiO_2 \rightarrow C_3S$

این ماده در ترکیب با آب به سرعت سخت می‌شود و گیرش اولیه و مقاومت اولیه سیمان تا حد زیادی به آن وابسته است، از ترکیب این ماده با آب، هیدرات سیلیکات کلسیم (عامل مقاومت سیمان) ساخته می‌شود و به همین دلیل هرچه C₃S در یک سیمان بیشتر باشد مقاومت اولیه آن نیز افزایش می‌یابد.

(II) دیکلسیم سیلیکات $2CaO + SiO_2 \rightarrow C_2S$

این ماده گیرش اولیه کمی دارد و پس از ۷ روز به تدریج وارد عملیات شیمیای افزایش مقاومت سیمان می‌شود. این ماده دیرگیر است و هرچه مقدار آن در سیمان بیشتر شود سیمان دیرگیرتر می‌شود.

(III) تریکلسیم آلومینات $3CaO + Al_2O_3 \rightarrow C_3A$

این ماده تأثیری در گیرش و مقاومت سیمان ندارد و عموماً تولیدکننده حرارت است و سبب می‌شود سیمان در برابر نفوذ سولفات‌ها ضعیف‌تر شود.

(IV) تراکلسیم آلومینوفربیت $4CaO + Al_2O_3 \rightarrow C_4FA$

این ماده اثر چندانی در گیرش سیمان ندارد.

۵۵- گزینه «ا» صحیح است.

$$V = 20 \times 25 \times 2 = 1000 \text{ m}^3 \rightarrow \text{حجم خاکبرداری}$$

$$\text{ریال} = 2525 \times 500 + 500 + 50 \left(\frac{300-100}{500-100} \right) = 2000 \text{ هزینه هر مترمکعب خاکبرداری}$$

$$\text{میلیون ریال} = 2525 \times 1000 = 2525000 \text{ ریال} \rightarrow \text{هزینه کل خاکبرداری}$$

گزینه چهارم صحیح‌ترین پاسخ برای این تست می‌باشد.

۵۶- گزینه «ب» صحیح است.

واحد اندازه‌گیری موارد ذکر شده در متن سوال، در گزینه سوم آمده است.

زنگزدایی فلزات و پنجره فلزی $\leftarrow$ مترمربع

تهیه و نصب واتر استاپ $\leftarrow$ مترطول

تهیه و جاگذاری غلاف پلاستیکی در بتن جهت عبور لوله $\leftarrow$ کیلوگرم وزن

۵۷- گزینه «ا» صحیح است.

قیمت‌های درج شده در فهرست بها برای انجام کار در تهران است، چنانچه کار در خارج از تهران و شهرستان انجام شود، به علت افزایش هزینه‌های پیمانکار، ضرایبی برای تبدیل قیمت‌های پایه فهرست بها به قیمت‌ها در آن منطقه، به نام ضرایب منطقه‌ای محاسبه می‌شود که این ضرایب برای هر شهر و شهرستان از طرف سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی ابلاغ می‌گردد به عنوان مثال ضرایب برخی از مناطق عبارتند از:

تهران: ۱ اردبیل: ۱/۱۰

اصفهان: ۱ کردنستان: ۱/۱۵

ایلام: ۱/۲۰ مرکزی: ۱/۰۵

۵۸- گزینه «ا» صحیح است.

بهای تیرچه مشبک فلزی سبک (تیرچه با جان باز) در فصل کارهای فولادی سنگین از دفترچه فهرست بهای اینیه محاسبه می‌گردد.

شماره	شرح	واحد	بهای واحد (ریال)	مقدار	بهای کل (ریال)
۰۹۰۲۱۳	تهیه و ساخت تیرهای مشبک به اشكال مختلف، متتشکل از تیرآهن، ناودانی، نیشی، سپری، ورق و تسممه و نصب آن برای دهانه تا ۲۰ متر در هر ارتفاع، شامل شابلون‌سازی، بریدن، جوشکاری و ساییدن با وصله‌های اتصال و قطعات اتصالی به اعضا دیگر.	کیلوگرم	۱۰,۷۰۰		
۰۹۰۲۱۴	تهیه و ساخت تیرهای مشبک به اشكال مختلف، متتشکل از تیرآهن، ناودانی، نیشی، سپری، ورق و تسممه و نصب آن برای دهانه بیش از ۲۰ متر تا ۳۰ متر در هر ارتفاع، شامل شابلون‌سازی بریدن، جوشکاری و ساییدن با وصله‌های اتصال و قطعات اتصالی به اعضا دیگر.	کیلوگرم	۱۱,۱۰۰		

۶۹- گزینه «۴» صحیح است.

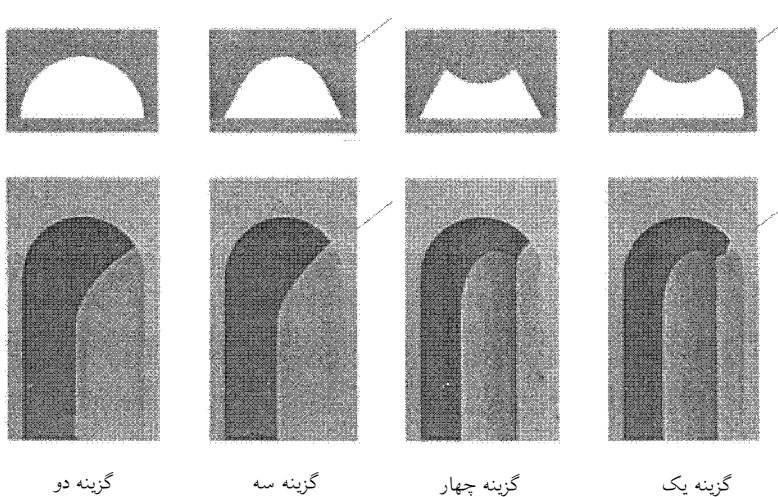
چنانچه طبق ضوابط مقرر شود، قطعات اسکلت فلزی در کارخانه ساخته شود، از قیمت‌های ردیف‌های فصل کارهای فولادی سنگین استفاده می‌شود.

۷۰- گزینه «۳» صحیح است.

به تضمین شرکت در مناقصه در اصطلاح وجه التزام گفته می‌شود.

۷۱- گزینه «۲» صحیح است.

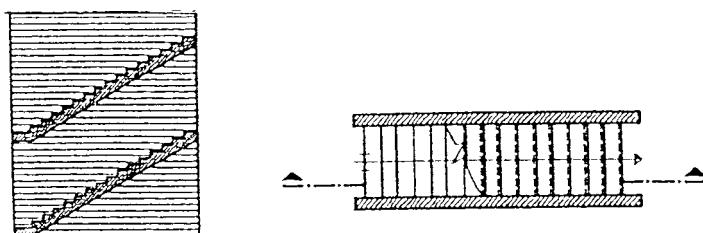
با دقت در پلان‌های داده شده درمی‌یابیم که گزینه سه صحیح است. تغییر شیب سایه در نما به معنی تغییر در هندسه لبه سایه‌انداز و یا سطحی است که سایه بر آن شکل می‌گیرد. از آنجاکه لبه سایه‌انداز در این تست ثابت است و هندسه سطح - شکل پلان - می‌بایست تغییر کرده باشد. گزینه‌های ۱ و ۴ درست نیست چون با تشکیل زاویه حاده در پلان و شکست سایه از شیب منفی به مشیت خواهد بود. گزینه ۲ هم درست نیست زیرا در این حالت تغییر شیب در سایه رخ نمی‌دهد. در شکل‌های زیر نمای روپرو و نمای بالای تشکیل شده از آنها و تفاوت سایه‌ها را در گزینه‌های مختلف تست داده شده می‌بینید.

شکل ۲۵.۱۵ تغییر نوع سایه در پلان‌های مختلف

۷۲- گزینه «۴» صحیح است.

پلان پله‌ی داده شده در سؤال، پله‌ی یک طرفه بدون پاگرد را نشان می‌دهد، پس گزینه‌هایی که مقطع پله دو طرفه با پاگرد را نشان می‌دهد حذف می‌شوند (گزینه‌های ۱ و ۳). حال با توجه به خط مسیر پله متوجه می‌شویم که جهت حرکت پله از سمت چپ به راست است، پس گزینه ۲ هم حذف شده و گزینه چهارم پاسخ صحیح می‌باشد.

شکل ۲۶.۱۵ پلان و مقطع پله

۷۳- گزینه «۱» صحیح است.

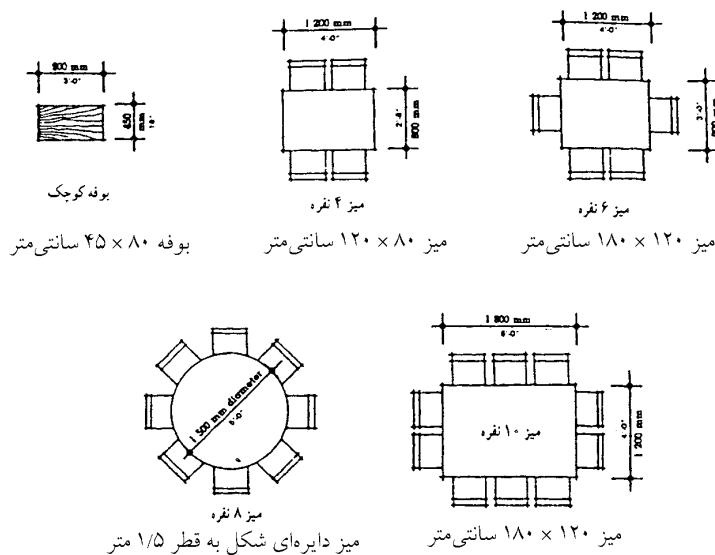
پلان در داده شده نمایشگر نوعی در تاشو می‌باشد. این نوع در (تاشو) به منظور استفاده در کمدها (با دسترسی کامل)، گنجأه استقرار ماشین لباسشویی و خشک‌کن معمولاً استفاده می‌شود. عرض در از ۱۲۰ تا ۲۷۰ با گام ۱۵ سانتی‌متر تغییر می‌کند.

جدول ۱.۱۵ انواع درهای مختلف

<p>در تابو برای در کمها با دسترسی کامل، گنجه استفار مانبین لایشنوی و خشک کن معمولاً از این در استفاده می شود. عرض در از ۱۲۰ تا ۲۷۰ نا با کام ۱۵ سانتیمتر تغییر می کند.</p>			
<p>در آکاردنوی عرض این در از ۱۲۰ تا ۲۶۰ نا سانتیمتر تغییر است. و از آن برای کمها و گنجه ها و فضاهای فضای استفاده می شود.</p>			
<p>در گاهی از در گاهی برای مشخص کردن محل دسترس به یک فضا با تأکید بر استقلال فضای استفاده می شود. فعل در گاه آن دارای انتقال مختلفی است.</p>			
<p>در دلگاه عمودی از در دلگاه عمودی معمولاً به طور همزمان به عنوان در و پنجره استفاده می شود.</p>			
<p>درب بالارونده ارتفاع در معمولاً ۲۱۰ cm است اما از ۲۴۰ و ۳۰۰ تر را وسایل قابل استفاده می شود.</p>			
<p>در یک لنگه داخلی (دو جداره نوچال) عرض ۵ cm می باشد کام تغییر عرض ۵ cm می باشد.</p>			
<p>در یک لنگه خارجی (نمای جوب با مصالح دیگر) عرض ۱۰۵ cm می باشد کام تغییر ۵ cm می باشد.</p>			
<p>درب بازرنده یک لنگه که در ورودی آشپزخانه و آنچه استفاده می شود نوع دو لنگه آن در ورودی ساختمانهای عمومی استفاده می شود.</p>			
<p>در کشویی معمولاً برای فضاهای و فضاهای محدود استفاده می شود. عرض ۱۲۰ تا ۲۴۰ نا و کام تغییر عرض ۲ سانتی متر است. نوع سه لنگه آن تا سه متر عرض دارد این در میکن است از جوب، فلز باشته مسلح ساخته شود.</p>			
<p>در دو لنگه برای درهای اصلی و شرفاوی مورد استفاده قرار گیرد و از جوب، فلز باشته ساخته می شود.</p>			
<p>در کشویی توکار [چیزی] از این در معمولاً در جایی که فضای کافی با بازنشو باشد استفاده می کند. این در باید با لوله های کالبای ناقی داشته باشد.</p>			

۶۴- گزینه «۳» صحیح است.

میز غذاخوری دایره‌ای شکل به قطر ۱/۵ متر ظرفیت پذیرایی از حداقل ۸ نفر را دارد.

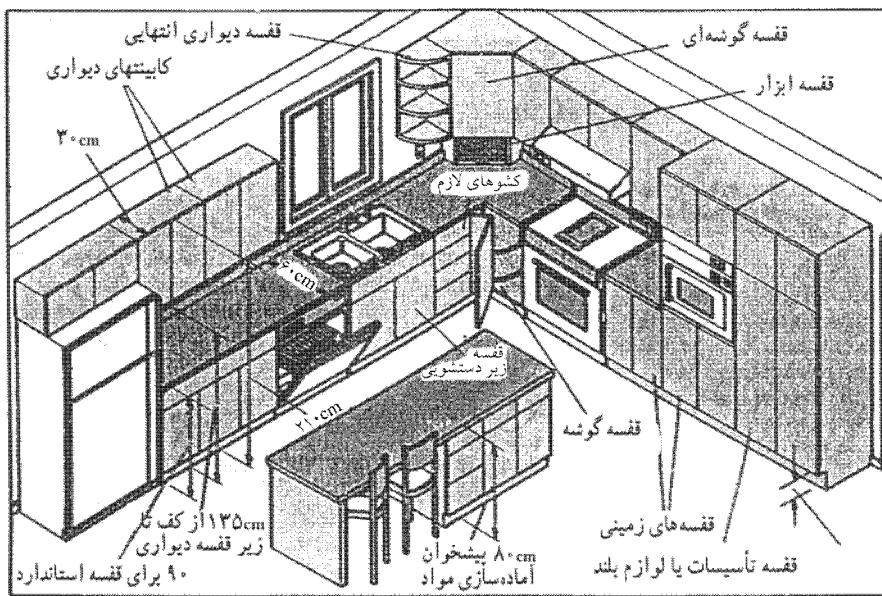

شکل ۲۷.۱۵ ابعاد میزهای غذاخوری با قدرت که می‌توانند از آنها استفاده کنند.

۶۵- گزینه «۴» صحیح است.

عمر مناسب برای کابینت زمینی ۶۰ سانتی متر و برای کابینت دیواری ۳۰ سانتی متر می‌باشد، همچنین ارتفاع مناسب برای کابینت زمینی و دیواری ۸۵-۹۰ سانتی متر می‌باشد، لذا گزینه ۴ پاسخ صحیح می‌باشد.

لازم است، مبلمان آشپزخانه، انواع قفسه‌های زمینی و دیواری با ابعاد مورد نیاز در آشپزخانه که در تصویر زیر آمده است به دقت مطالعه گردد.

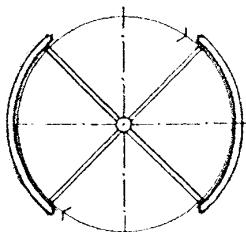

شکل ۲۸.۱۵ ابعاد لوازم موجود در آشپزخانه

۶۶- گزینه «۳» صحیح است.

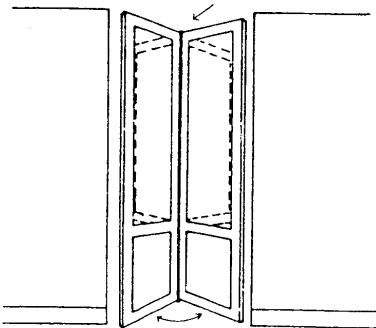
در چرخان یا گردان^۱ نوع در ورودی برای جلوگیری از کوران^۲ در فضای داخلی یک ساختمان، می‌باشد. این نوع در، متشکل از چهار لبه که به صورت یک صلیب قرار گرفته و حول یک محور مرکزی قائم، در یک دهلیز استوانه‌ای شکل می‌چرخد، می‌باشد. برخی از درهای چرخان، در صورت اعمال فشار، به صورت خودکار، در راستای خروج تامی شود و در نتیجه یک گذرگاه منطبق بر قوانینی در دو طرف محور در ایجاد می‌کند.

اما پاسخ صحیح تر و منطقی تر گزینه سوم می‌باشد، چراکه اصولاً اجرای درهای چرخان و گردان مشکل‌تر می‌باشد.

شکل ۲۹.۱۵ پلان در گردان

درهای گردان را در مکان‌های بارفت و آمد زیاد مانند هتل‌ها و برای جلوگیری از تلفات حرارتی پیش‌بینی می‌کنند.

شکل ۳۰.۱۵ در گردان

۵- گزینه «ا» صمیمه است.

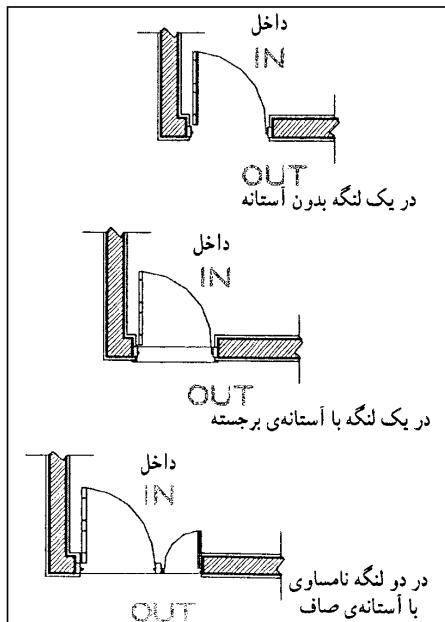
وظایف آستانه درها عبارتند از:

(I) جلوگیری از نفوذ گرد و غبار و آب باران.

(II) جلوگیری از ورود حشرات از خارج به داخل یا از داخل به خارج.

با توجه به وظایف آستانه در و اینکه نوعی فضای خارجی مثل حمام، سرویس بهداشتی و... را "فضای تر" می‌نامیم درمی‌یابیم که در واقع آستانه در، برای تفکیک فضای خشک و تر می‌باشد.

نکته: درهای بیرونی به صورت یک یا چند لنگه مورد استفاده قرار می‌گیرند و معمولاً در قسمت بیرونی دارای آستانه هستند، آستانه در، ممکن است هم سطح چهارچوب یا اینکه نسبت به آن برجسته باشد. آستانه در با خط نازک نمایش داده می‌شوند.

شکل ۳۱.۱۵ آستانه در

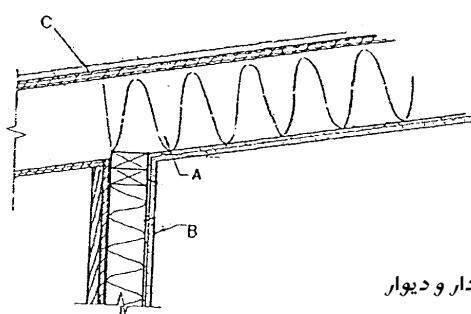
۶- گزینه «ا» صمیمه است.

قسمت‌های نشان داده شده به ترتیب بیانگر:

A ← عایق حرارتی سخت

B ← نوعی دیوار پوش مثل کاغذ دیواری

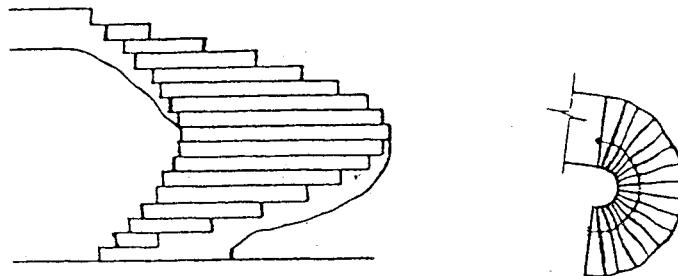
C ← چوب

شکل ۳۲.۱۵ مقطع اتصال بام شیبدار و دیوار

۶۹- گزینه «۴» صمیع است.

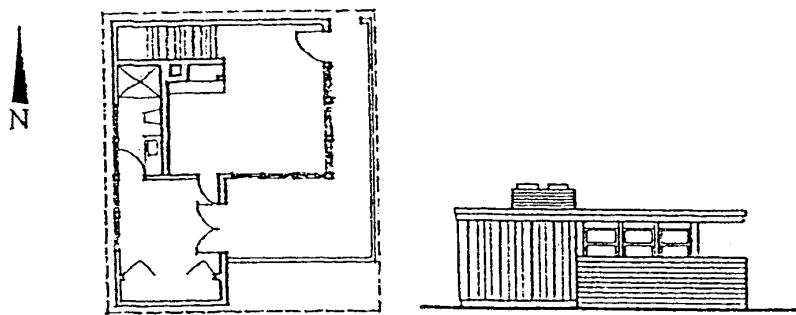
با توجه به عربض بودن وسط پله‌ها (در نما) به راحتی گزینه‌های اول و سوم حذف می‌شوند و همچنین تعداد پله‌های دار نمای داده شده ۱۷ عدد می‌باشد که در گزینه دوم ۱۷ عدد پله و در گزینه‌ی چهارم ۱۶ عدد پله نمایش داده است لذا گزینه دوم را به عنوان پاسخ صحیح قبول می‌کنیم.

شکل ۳۳.۱۵ پلان و نمایی پله‌ی مورد نظر

۷۰- گزینه «۴» صمیع است.

با دققت در پلان داده شده به وضوح دیده می‌شود که در سمت چپ نمای جنوبی، دیواری وجود دارد که نسبت به سمت راست پلان، پیش‌آمدگی دارد، لذا گزینه‌های ۲ و ۳ این مورد را نشان نمی‌دهند و حذف می‌شوند، از طرفی، در قسمت میانی پلان داکت داریم که روی بام، محل داکت باید مرتفع‌تر باشد در نتیجه گزینه ۱ هم حذف و گزینه چهارم پاسخ صحیح می‌باشد.

شکل ۳۴.۱۵ پلان و نمایی جنوبی پلان مورد نظر

۷۱- گزینه «۴» صمیع است.

ضرورت تعدد و تنوع ورودی‌های مجموعه در یک بیمارستان و یاکلینیک بیشتر از سایر گزینه‌ها احساس می‌شود. در طراحی بیمارستان باید قسمت‌های تردد، در طراحی ورودی و قسمت تردد ساختمان برای معلولین ویلچری، والدین دارای کودکان کم سن و سال و افراد ناتوان جسمی و ورودی‌هایی برای عبور تخت بیماران همین طور ورودی‌های مختلف برای پزشکان، پرستاران و همین طور ورودی برای همراهان بیماران جداگانه طراحی گردد.

۷۲- گزینه «۳» صمیع است.

”عرضه‌بندی“ و عرصه‌های مختلف به دسته‌بندی عملکردها بر اساس سازگاری و میزان رابطه گفته می‌شود. توضیحات تکمیلی در این مورد در سؤال ۷۵ سراسری سال ۱۳۸۴ آمده است.

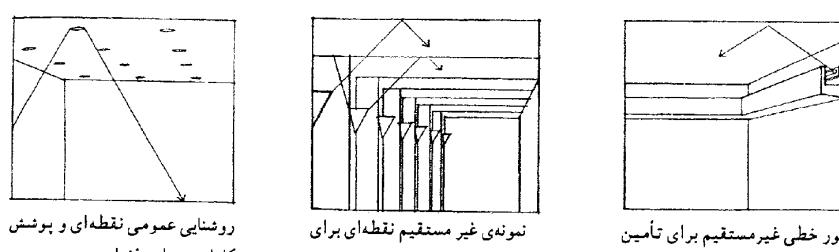
۷۳- گزینه «۱» صمیع است.

برای تأمین روشنایی لازم در ”مکان‌های ویژه مطالعه“ از نورپردازی موضعی، و در نمایشگاه ”اشیای موزه‌ای“ از نورپردازی متمرکز استفاده می‌کنند.

* توضیحاتی درباره نورپردازی

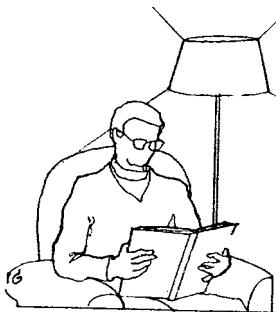
نورپردازی فضا به سه روش انجام می‌پذیرد: نورپردازی و روشنایی عمومی، موضعی و متمرکز.

نورپردازی عمومی: از طریق توزیع متوalon نور طبیعی یا مصنوعی در کل فضا انجام می‌گیرد. این نوع نورپردازی، کل فضا را در حد نیاز روشن می‌کند در این روش سعی می‌شود از ایجاد گوشه‌های تاریک یا ورود نور خیره کننده جلوگیری گردد.

شکل ۳۵.۱۵ روشنایی عمومی

نورپردازی موضعی: برای تأمین نور فعالیتهای خاص مانند: مطالعه، صرف غذا و انجام کارهای ظریف استفاده می‌شود، این نور معمولاً قابل تنظیم است، باعث تقسیم فضا و تنوع در روشنایی فضا می‌شود. این نور می‌تواند بر حوزه‌ی خاصی از فضا مثلًا حوزه‌ی غذاخوری یا محل نشیمن خانواده تأکید نماید.

شکل ۳۶.۱۵ نورپردازی موضعی

نورپردازی متمرکز: از روشنایی متمرکز برای ایجاد یک نقطه‌ی کانونی، مورد تأکید در فضا استفاده می‌شود مانند نورپردازی یک تابلو یا مجسمه در یک موزه، ریتمی از نورهای متمرکز می‌تواند ضمن ایجاد روشنی و تاریکی، یکنواختی فضا را برهمنماید.

شکل ۳۷.۱۵ نورپردازی متمرکز

۷۶- گزینه «ا» صحیح است.

تعدد عناصر خطی و حضور آنها در نمای یک ساختمان، عموماً و اساساً باعث ایستایی نما و بیانگر پایداری آن می‌باشد، چراکه خط عمودی عنصر بصری می‌باشد که پایداری، مقاومت، ایستایی و ایستادگی را نمایش می‌دهد.

خطوط عمودی

در طبیعت به شکل تنه درختان، تیرهای برق و ساختمان‌های مرتفع دیده می‌شوند. این نوع خط در یک اثر تجسمی ممکن است به مفهوم ایستادگی، مظہر مقاومت و استحکام باشد و یا صرفاً رابطه‌ی مناسبی را از نظر معنوی و زیبایی‌شناسی با سایر خطوط و اشکال یک ترکیب به وجود بیاورد.

۷۵- گزینه «ب» صحیح است.

در اقلیم گرم و خشک با محصوریت حداقل این بناهای مواجه هستیم. کلیات فرم بنا در این اقلیم، به ترتیب زیر می‌باشد:

- کلیه بنایها به صورت کاملاً درون‌گرا و محصور.

- کلیه بنایها دارای حیاط مرکزی (به جز حمام، و اغلب آنها دارای زیرزمین، ایوان و بادگیر).

- کف این بناهای خصوصاً حیاط پایین تر از سطح معابر.

- ارتفاع اتاق‌ها نسبتاً زیاد.

- طاق‌ها غالباً قوسی و گنبدهایی.

- دیوارها نسبتاً قطور.

۷۶- گزینه «ا» صحیح است.

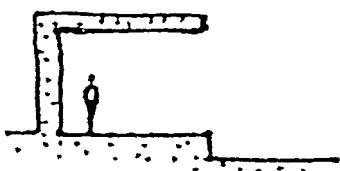
ابنیه و بافت‌های ارگانیک عمدتاً بر اساس رشد مبتنی بر عوامل و نیروهای طبیعی موجود در زمینه و در هماهنگی با آنهاست.

توضیحات تکمیلی در این مورد در سؤال ۹۴ سراسری سال ۱۳۸۰ آمده است.

۷۷- گزینه «ب» صحیح است.

گزینه سوم بیانگر فضای نیمه باز می‌باشد.

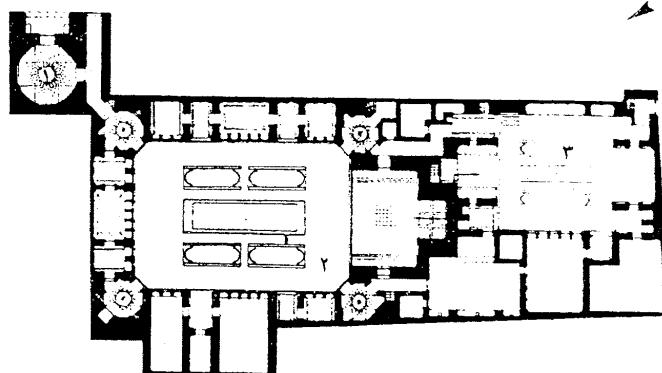
- فضای نیمه باز فضایی است که از یک طرف بسته و از یک طرف باز باشد. این فضا با سایه‌اندازی باعث ایجاد اختلاف دما بین فضای نیمه باز و فضای باز می‌باشند. فضاهایی مثل بالکن، مهتابی، بهارخواب و... نیمه باز هستند.

شکل ۳۸.۱۵ فضای نیمه باز

۷۸- گزینه «۳» صمیع است.

الگوهای هندسی استوار در آرایش فضاهای پیرامون حیاط در معماری ایران باعث شکل‌گیری محور و تأکید غالب بر عناصر دو سر محور طولی می‌شود.

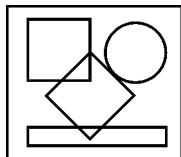
شکل ۱۹.۱۵ یزد. خانه مرتاض با فضای اندرونی و بیرونی بیانگر محوریت و تأکید غالب بر عناصر دو سر محور طولی

۷۹- گزینه «۱» صمیع است.

سازماندهی مجموعه‌ای اتکای کمتری به نظم و خواص هندسی دارد.

سازماندهی مجموعه‌ای

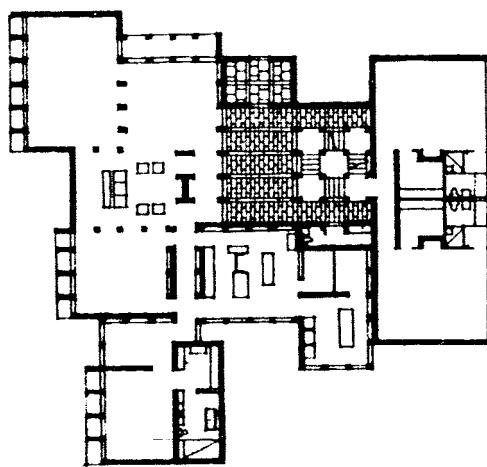
فضاهایی که به دلیل مجاورت داشتن یک ویژگی مشترک و یا داشتن رابطه در یک گروه در کنار هم قرار می‌گیرند.

شکل ۴۰.۱۵ سازماندهی مجموعه‌ای

- فضاهای یک سازماندهی مجموعه‌ای به دلیل مجاورت فیزیکی، به هم مرتبط می‌شوند و معمولاً از فضاهای سلولی تکرارشونده‌ای درست می‌شوند که فرم‌ها و عملکردهای یکسان و ویژگی‌های بصری مشابهی دارند.

سازماندهی مجموعه‌ای می‌تواند در ترکیب‌بندی خود از فضاهایی با فرم، اندازه و کارکرد متفاوت استفاده کند به شرطی که این فضاهای دلیل مجاورت یا عوامل نظم‌دهنده بصری مثل تقارن یا محور، باهم ارتباط داشته باشند.

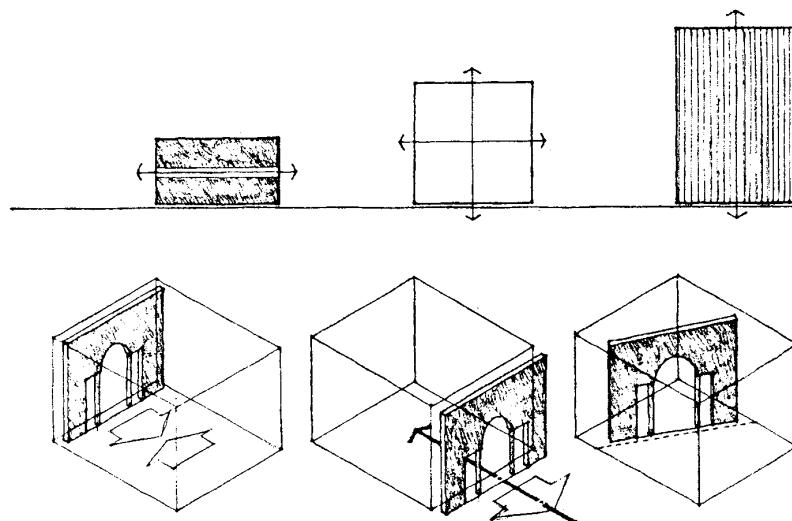

شکل ۱۴۱.۱۵ خانه موریس (نیویورک) - لوئی کان بیانگر سازماندهی مجموعه‌ای

۸۰- گزینه «۲» صمیع است.

نسبت ارتفاع یک سطح به قد و سطح دید ما، عامل حساسی است که بر توانایی سطح در معرفی بصری فضای تأثیر می‌گذارد، یک سطح وقی و قوتی دو فوت (حدود ۶۰ سانتی‌متر) ارتفاع داشته باشد می‌تواند لبی یک محدوده را تعریف نماید ولی بسته بودن آن محدوده کمتر احساس و یا اصلاً احساس نمی‌شود.

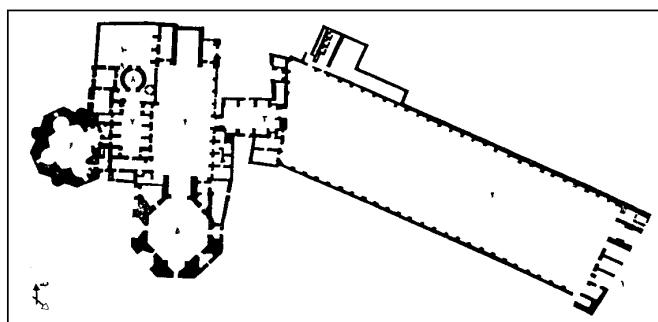
وقتی ارتفاع سطح به کمر انسان برسد به تدریج بسته بودن محدوده احساس می‌شود ضمن اینکه تداوم بصری با فضاهای اطراف امکان‌پذیر است. وقتی ارتفاع آن به سطح دید ما برسد آن فضای فضاهای دیگر شروع به جدا شدن می‌کند. وقتی ارتفاع سطح به بالاتر از قد ما برسد تداوم بصری و فضایی بین دو محدوده قطع می‌شود و بسته بودن محدوده قویاً احساس می‌شود.

شکل ۴۲.۱۵ سطح عمودی منفرد

۸۱- گزینه «۱» صحیح است.

آرامگاه شیخ صفی الدین و ساختمان‌های پیرامون آن در سده هشتم بنیاد نهاده شده، گرجه به گواهی آثار بازمانده، پیش از روزگار شیخ صفی در آنجا ساختمان‌هایی بوده است. ولی آنچه امروز دیده می‌شود از شیوه آذربایجانی و افزوده‌های پس از آن از شیوه اصفهانی است که از شاهکارهای معماری به شمار می‌رود. ساختمان‌های پیرامون آرامگاه یا گنبد الله الله در برگیرنده خانقاہ، چینی خانه، آرامگاه شاه اسماعیل و بی بی آغا ماهمنیر، حرم خانه، جنت‌سراء، تالار تنی و چله خانه می‌باشد.

شکل ۴۳.۱۵ نقشه ارسن شیخ صفی اردبیلی

۸۲- گزینه «۱» صحیح است.

مدرسه خان شیراز را استاد حسین شعاعی شیرازی در سال ۱۰۲۴ ساخته است. یکی از ویژگی‌های طرح این مدرسه این است که شمار برخی اندام‌های آن بر پایه اعداد مقدس بوده است. شمار حجره‌های آن ۹۲ تا است که به حروف جمل، نام مبارک پیامبر اسلام درمی‌آید. پنج مدرس و دوازده راهرو داشته برابر پنج تن و دوازده امام راهرو هم فضایی است که انسان را به سویی هدایت می‌کند. دو اتاق و اتاق‌های درس خارج آن روی هم ۱۴ تا بوده. با افزودن شماری از این اندام‌ها بر هم عدد ۱۱۰ به دست می‌آید. افزون بر آن ۴ اتاق دیگر هم هست که روی هم ۱۱۴ به دست می‌آید که تعداد سوره‌های قرآن است. بدین گونه از این ساختمان، هم کارکرد خود را می‌گرفتند و هم این چنین باورهای خود را نشان می‌داده‌اند.

۸۳- گزینه «۲» صحیح است.

در معماری سنتی ایران، قسمت‌های بیرون‌زده در بلان را نهاز می‌نامند.

گل انداز = نماسازی در آجرچینی است و در کل نقش گلی را نشان می‌دهد.

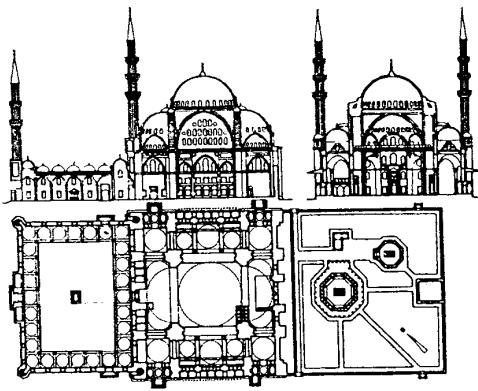
پیمون = اندازه و مقیاس مشخص و معینی که در طرح تکرار می‌شود.

گره‌سازی = نقش‌هایی که به صورت شکسته است و خطوط مستقیم دارد.

۸۴- گزینه «۳» صحیح است.

حضور تعداد فراوان گنبدهای فرعی، نیم گنبدها و قوس‌های پلکانی در نمای بیرونی نما، نیمرخی موج‌دار را در مساجد عثمانی به وجود آورد. در رأس بنا، گنبد اصلی در اندازه‌ای بزرگ جای می‌گیرد و مانند نقطه اوج مسجد جلوه می‌کند.

ستان به عنوان معمار بر جسته این مکتب چندین بنای مهم به سبک مکتب عثمانی ساخته که "مسجد سلیمانیه"، "مسجد سلیمانیه" و "مسجد شهزاده محمد" از مهم‌ترین آنها می‌باشد. توضیحات تکمیلی در این مورد در سؤال ۵۳ آزمون سراسری سال ۱۳۷۹ آمده است.

شکل ۴۴.۱۵ نقشه و مقطع مسجد سلیمان

۸۵- گزینه «۲» صحیح است.

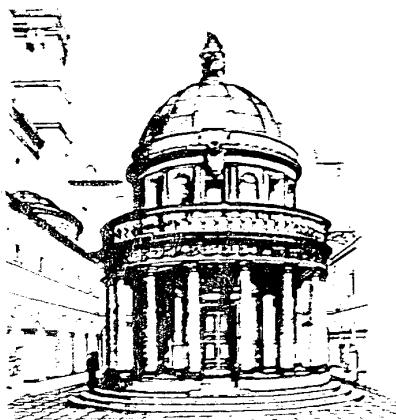
پلان چهار طاقی‌ها ترکیبی از مربع و دایره است. اما در سؤال، اساس ۴ طاقی مورد سؤال قرار گرفته که پاسخ مردی باشد.
توضیحات تکمیلی در این مورد در سؤال ۷۳ سراسری سال ۱۳۸۴ آمده است.

۸۶- گزینه «۴» صحیح است.

واژه باروک به معنی مروارید نامنظم می‌باشد. بدون شک این اصطلاح در آغاز به ویژه درباره معماری رنسانس با یک معنی حقارت‌آور به کار برده می‌شد. استفاده از اصطلاح باروک به عنوان یک واژه حقارت‌آور از رواج افتاد. و از مدت‌ها پیش به فنی مشترک برای هنر دوره‌ای تبدیل یافت که تقریباً از اوایل قرن ۱۷ تا اواسط قرن ۱۸ را دربرمی‌گیرد.
بسیاری بر این عقیده‌اند که معماری باروک از ایتالیا آغاز گردید، و بخشی بزرگ از اروپا را زیر پوشش خود درآورد. این معماری پویایی خاصی دارد. از ویژگی‌های معماری و هنرهای دیگر، حفظ تعادل و وحدت‌آفرینی در میان عناصری متراکم و گوناگون است.

۸۷- گزینه «۱» صحیح است.

برامانته از معماران بر جسته دوره رنسانس می‌باشد.
معبد تمپیه تو از آثار ممتاز برامانته در رنسانس می‌باشد این بنا به عنوان معماری کلاسیک و گنبددار برای رنسانس و دوره‌های بعد شناخته شد. وجه تسمیه این بنا آن بود که ظاهراً به یک معبد کوچک دوران پیش از مسیحیت شباهت دارد.

شکل ۴۵.۱۵ معبد تمپیه تو، برامانته

۸۸- گزینه «۳» صحیح است.

کوبیسم در معماری با شکستن احجام و فضاهای و ترکیب دوباره آنها در معماری مدرن ظهرور یافت و به این معناست که نباید تمام عملکردهای ساختمان را در یک مکعب مستطیل پنهان کرد. از اولین ساختمان‌های ساخته شده بر اساس کوبیسم، ساختمان مدرسه باوهاس در دساو توسط والتر گروپیوس طراحی شد. در این مدرسه هر بخش در برگیرنده عملکرد خاصی است. او با طراحی این مدرسه به عنوان بنیانگذار و منظر اصلی مکتب باوهاس شناخته شد.

۸۹- گزینه «۴» صحیح است.

بکی از بنایی که به استاد قوام الدین شیرازی نسبت داده شده است آرامگاه گوهرشاد در هرات است. نکته مهم این بنا این است که ساختمان گنبد این بنا سه پوسته است.
توضیحات تکمیلی در مورد سایر گزینه‌ها در فصول گذشته آمده است.

۹۰- گزینه «۴» صحیح است.

آرامگاه، بنای هشت گوش منظمی است که دیوارهای آن تاق نماهای ساده دارد. قسمت خارجی مقبره برج مدوری است که بر روی پایه‌ای سنگی قرار گرفته و دارای گنبد نوک تیزی است. طرح‌های هندسی روی نمای بیرونی مقبره دارای تنوع زیادی است.
آرامگاه شیخ صفی الدین و ساختمان‌های پیرامون آن در سده هشتم بنیاد نهاده شده، و آنجه که امروزه دیده می‌شود از شیوه‌آذربای و افزوده‌های پس از آن از شیوه اصفهانی است که از شاهکارهای معماری به شمار می‌رود.

۹۱- گزینه «۲» صحیح است.

نقش رستم از مقابر صخره‌ای هخامنشی می‌باشد. آثار معماری نقش رستم در برگیرنده استودان‌های کنده شده بر دیوار کوه و کعبه زر تشت است. در ساختمان کعبه زر تشت از کلاوه‌های کردی الگوگرفته شده است. گفته شده این ساختمان برای نگهداری اوراق کتاب اوستا ساخته شده بوده است. همچنین گمان می‌رود نیایشگاهی بوده و در زیر آن سرداب داشته است.

۹۱- گزینه «۴» صمیح است.

آستانه شاه نعمت‌الله ولی، در روستای ماهان در فاصله ۴۰ کیلومتری کرمان و در کنار راه اصلی کرمان به بم قرار گرفته است. این بنا در عین سادگی به دلیل جنبه روحانی و عرفانی آن، دارای ارزش تاریخی است. گنبد فیروزه‌ای آن با نقش‌های هندسی در حاشیه کویر مانند ستاره‌ای می‌درخشد. این بنا دارای دو صحن در امتداد دیگر است که گنبد خانه در وسط آنها قرار گرفته است. ساختمان اصلی آن در ابتدای قرن نهم به هزینه احمدشاه احداث شده است. در سمت غرب، رواق بزرگ و بلندی دارد که در زمان شاه عباس ساخته شده است و به نام رواق شاه عباسی معروف است. ورودی مقبره از سمت قبله است. دو مناره کاشی‌کاری آن که به سبک مناره‌های قاجاریه است، بر اثر زلزله، تخریب شد ولی مجدداً بازسازی شده است. حیاط با صفاتی آن با سروهای بلند و کوهن ایرانی در دل کویر یکی از جاذبه‌های این بنا است.

۹۱۰- گزینه «م» صحیح است.

نکته: داره در تصویر ایزومتریک تبدیل به پیضی می‌شود.

توضیحات تکمیلی در این مورد در سؤال ۴ سراسری سال ۷۵ آمده است.

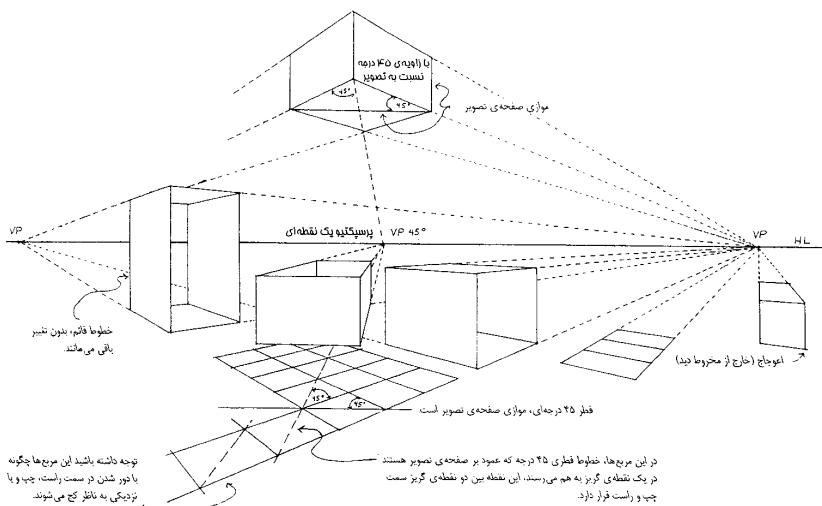
۹۱۴ - گزینه «۱۴» صدیم است.

برای تشخیص روش ترسیم تصویر مورد نظر سؤال، مانند سؤال قبل عمل می‌کنیم.

۹۵- گزینه «۲» صدیم است.

اگر خط افق پایین جسم قرار گیرد قسمت تحتانی جسم دیده می‌شود و اگر خط افق بالای جسم باشد، قسمت فوقانی آن دیده می‌شود، و اگر قسمتی از جسم روی خط افق باشد نه قسمت فوقانی دیده نمی‌شود دلیل این موضوع این است که وقتی می‌گوییم که جسم پایین خط افق است یعنی ارتفاع چشم ناظر بیشتر از ارتفاع جسم است. (چون خط افق دقیقاً در راستای چشم انسان است) پس بالای آن را می‌بینند وقتی جسم بالای خط افق است یعنی ارتفاع جسم از ارتفاع چشم ناظر بیشتر است پس قسمت تحتانی آن را می‌بینند.

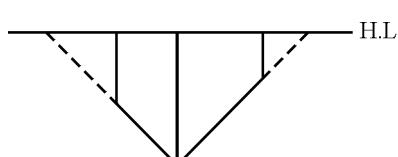
روش دیگر برای دستیابی به پاسخ درست، ترسیم حدودی نقاط گریز است که به راحتی دیده می‌شود که بالای جسم وجود دارد، پس خط افق هم بالای جسم است. توضیحات کامل، تر در فصل‌های قبل، خصوصاً پاسخ سؤال ۷۲ و ۷۳ آزمون سراسری سال ۱۳۷۵ آمده است.

شکل ۱۵. پر سپکتیو دو نقطه‌ای موازی

۹۶- گزینه «۲» صدیم است.

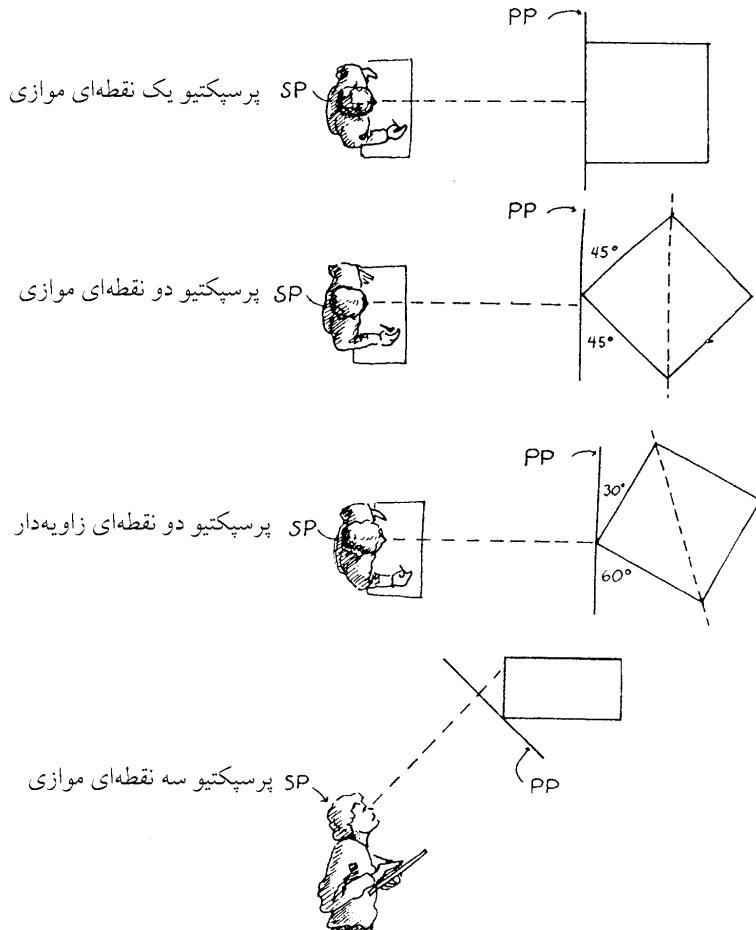
همانطور که ملاحظه می‌شود تصویر مورد نظر سوال یک مکعب را نشان می‌دهد که به صورت دو نقطه‌ای رسم شده است (به واسطه‌ی اینکه دو نقطه گریز دارد). در ضمن خط افقی دقتاً اتفاق نمی‌افتد، بکسان: بوده که حسنه بدین صفت کشیده شده است.

شکا ۴۷.۱۵ به سیکتیو دو نقطه‌ای، بک مکعد

۹۷- گزینه «۱» صحیح است.

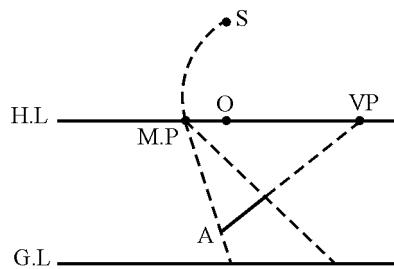
به طور کلی در ترسیم پرسپکتیو هر دسته یالی که به پرده تصویر برخورد کند در ترسیم به گردید می‌رود.
در پرسپکتیو ۱ نقطه‌ای $\leftrightarrow$ ۲ دسته یال موازی پرده تصویر و یک دسته یال عمود بر آن وجود دارد.
در پرسپکتیو ۲ نقطه‌ای $\leftrightarrow$ ۱ دسته یال موازی پرده تصویر و ۲ دسته یال متقاطع با آن وجود دارد.
در پرسپکتیو ۳ نقطه‌ای $\leftrightarrow$ همه دسته یال‌ها با پرده تصویر برخورد می‌کنند.
بنابراین گزینه ۱ صحیح است، یعنی کلیه خطوطی که عمود بر پرده تصویر (P.P) باشند به C.V می‌روند.

شکل ۴۸.۱۵ چهار زاویه‌ی پرسپکتیو

۹۸- گزینه «۲» صحیح است.

نقاط کمکی در پرسپکتیو M.P خوانده می‌شوند. نقطه M.P کاربردهای مختلفی دارد، به عنوان مثال برای اندازه‌گیری خطوط غیرگریزان باید از نقطه کمکی M.P استفاده کرد، همچنین برای زاویدار کردن (شیب‌دار کردن) خطوط در پرسپکتیو نیز از M.P استفاده می‌شود.

شکل ۴۹.۱۵ استفاده از نقطه M.P

برای پیدا کردن اندازه واقعی خط غیرگریزان A، ابتدا آن را امتداد می‌دهیم تا خط افق را قطع کند. به مرکز VP کمانی می‌زنیم و هرگاه خط افق را قطع کرد M.P به دو سر A وصل می‌کنیم، تقاطع ۲ خط با خط زمین محدوده اندازه‌ی واقعی A را به ما می‌دهد.

۹۹- گزینه «۴» صحیح است.

هدف سؤال در واقع خطی است موازی پرده تصویر (P.P) و خط زمین (GL).

نکته: P.P $\leftrightarrow$ پرده یا صفحه تصویر

G.L $\leftrightarrow$ خط زمین می باشد

توضیحات کامل تر در پاسخ سؤال ۷۲ آزمون سراسری ۱۳۷۵ آمده است.

۱۰۰- گزینه «۲» صحیح است.

با توجه به توضیحاتی که در تست ۹۷ همین فصل آمده است، برای اینکه جسمی به صورت ۳ نقطه گزینی رسم شود باید ۳ دسته یال آن با پرده تصویر بخورد داشته باشد، یعنی هیچ دسته یالی موازی پرده تصویر نباشد.

حال این سؤال پیش می آید که چرا در گزینه ۲ گفته شده است هیچ یک از یال های جسم با پرده ای تصویر موازی یا عمود نیستند، دلیل این است که در صورتی که یک دسته یال عمود بر پرده تصویر باشد ۲ دسته یال دیگر حتماً موازی پرده تصویر می شوند و پرسپکتیو دو نقطه ای می باشد.

